The Lithuanian Weekly
'LIETUVA'
Published every Friday at Chicago, Ill.
Subscription in United States, Canada and Mexiko $2.00 per year.
Subscription to Foreign countries..... $3.00 per year.
Advertising rates on application.
We execute all kinds of Job and Book Printing and Translating in all modern languages.
Adress all communications to
A. OLSZEWSKI, Publisher,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

Sanvaitinis Laikrasztis
'LIETUVA'
Išeina kas Pétnyčią, Chicago, Ill.
Prenumerata Suvien. Valstijose, Kanadoje ir Mexiko ant metų $2.00.
Kitose Viešpatystėse „ „ $3.00.
Prenumerata turi buti iš viršaus apmokama.
Apgarsinimų prekės gaunamos per laišką.
"Lietuva" spaudina visokias Knygas, Konstitucijas ir visokius kitus drukus. Vertimus iš kitų kalbų atlieka kuogeriausiai.
Visuose reikaluose adresuokite taip:
A. OLSZEWSKIS,
924 33-rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Nr. 10 — CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 4 d. Kovo (March) 1904 m. — Metas XII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

—o—

Karė Maskolijos su Japonija.

Karė rytinėj Azijoj traukiasi savo keliu, nors ant sauszemio dar iki šiol svarbesnių susirėmimų ne buvo. Kaip dabar rodosi, tai neužilgio gal į karę bus įtrauktos ir kitos viešpatystės. Maskolija, lyg tyčia, erzina Angliją. Laikraščiai atvirai kalba, kad ant pavasario užgims karė ir su Anglija: kadangi tojė slapta remia Japoniją, tai, girdi, iš jos geriau turėti atvirą priešą, kuris už savo darbus turėtų atsakyti, negu pasislėpusį. Maskoliai labai pyksta ir ant Amerikos. Prekėjai, užsteliavę Amerikoj tavorus, atsisako juos priimti, atsisako nuo pirma su Amerikos fabrikantais padarytų kontraktų, Peterburge maskoliai ne paduoda rankos amerikonams. Mat Maskoliai apkaltina Ameriką, kad ji rodo didesnį prilankumą Japonijai negu Maskolijai. Laikraščiai, kaip moka, siundo dabar ant Amerikos, kalbina randą sykį užbaigti rokundas su visais priešais, ne vien su Japonija, kuri esanti tik įnagiu Anglijos ir Amerikos; jeigu ne padrąsinimas šitų, Japonija, girdi, nebutų karės pradėjusi.

Laikraščiai pranešė, buk maskoliai išvartė rubežinius tulpus ant Afganistano rubežiaus. Taigi mat erzina tyčia [illegible] donas ima kasmetinę gana didelę algą nuo anglijonų, tai yra po globa Anglijos. Taigi aišku, kad maskoliai nori Angliją įtraukti į karę, kadangi ir be karės ant Afganistano rubežiaus Maskolija turi laikyti tiek kareivių, kiek reikia ir ant karės. Ištikro Užkaspiškoj Maskolijos dalyj, teiposgi ant Kaukazo kariumenė pastatyta ant kariškos papėdės, po ginklu sušauktos ir rezervos. Ta maskoliškos kariumenės dalis paskirta ant trankimo į Indijas, jeigu anglijonai padarytų ką nors tokio, kas maskoliams kenktų arba nepatiktų.

Besierzinimas Maskolijos su Anglija ir Amerika, turint ant sprando karę su Japonija, rodosi, nesuprantamu, neišmintingu. Tuom tarpu teip darydama, Maskolija žino, ką daro. Mat pagal padarytą Maskolijos su Prancuzija sutarimą, paskutinė privalo gelbėti Maskoliją vien tąsyk, jeigu ant jos užpuls du priešai. Kol Maskolija kariauja vien su Japonija, Prancuzija ne privalo gelbėti, bet jeigu į karę butų įtraukta dar kokia viešpatystė, paveikslan, Anglija ar Amerika, Prancuzija turi padėti Maskolijai; tuli laikraščiai gi tvirtina, buk tąsyk Maskolijai padėtų ir Vokietija. Kadangi kariškos pajiegos Anglijos ir Amerikos ne didelės, tai jų prisidėjimas ne daug svertų karėj ant sauszemio, užtai su savo kariumene Prancuzija jau žymiai paremtų Maskoliją, kadangi Prancuzija daugiau gali stumti kareivių su kuo geriausiais ginklais negu Anglija ir Amerika drauge. Ir laivynė Prancuzijos užima antrą vietą, stovi ji tuojaus po Anglijai. Jeigu gi dar ir Vokietija tąsyk paremtų Maskoliją, tai iš prisidėjimo Amerikos ir Anglijos Maskolija galėtų gana didelę naudą turėti.

Kada Japonija pagarsino, jog paima po savo globa Korėją, Maskolija norėjo tą sunaudoti perstatydama Korėją kaipo naują priešą ir šaukėsi prie Prancuzijos pagelbos, bet tojė atsakė, jog Kojeja yra per silpna, jos už vertą minėjimo priešą negalima laikyti. Taigi ne pasisekus su tuom, Maskolija stengiasi į karę įtraukti tokius, kurių Prancuzija už silpnus ne galėtų laikyti. Vokietija, kaip gali, remia Maskoliją dabartinėj karėj. Reikia todėl manyti, kad terp Vokietijos ir Maskolijos yra padarytas koks paslaptas sutarimas. Tik žinodama, kad Vokietija nesinaudos iš karės, Maskolija net iš Varšavos ir Vilniaus apskričių siunčia kareivius į rytinę Aziją. Iš maskoliškų tvirtynių rytinėj Azijoj, drauge su japoniečiais, veja laukan teiposgi amerikonus ir anglinus. Prie tokio nesikentimo ir ne norintis gali but į karę įtrauktas. Kas todėl ant pavasario gali iš pradėtos karės užgimti, kokius ji vaisius gali išduoti, dabar nieks ne gali įspėti; matyt vienog jau dabar, kad iš mažo gaisro maskoliai stengiasi kuo didžiausią padaryti, įtraukti į pradėtą karę kuo daugiausiai tautų.

Nuo karės lauko šiuom tarpu mažai svarbių žinių ateina, laikraščiai talpina daug prieštaraujančių, arba tiesiog išmislytų telegramų. Po Portarthuro, nuolatai traukiasi mušiai terp maskoliškos ir japoniškos laivynės blokuojančios portą. Svarbiausias mušis buvo 24 d. vasario. Naktyj japoniečiai į porto įėjimą nusiuntė keturis senus, akmenų ir explioduojančių medegų prikrautus laivus, norėdami juos paskandyti siaurame įėjime į portą teip, kad iš porto negalėtų išeiti maskoliški kariški laivai. Ištikro tie japoniški laivai likosi paskandyti, tik rodosi, ne toj vietoj, kur japoniečiai norėjo, kadangi maskoliški kariški laivai iš porto išeina. Japoniečiai tvirtina, jog savo mierį išpildė, bet turbut ne suvisu, kadangi maskoliška laivynė ne tapo uždaryta porte. Maskoliai tvirtina, kad mušyje 27 d. vasario jie paskandino ne vien akmenų prikrautus garlaivius bet ir du japoniškus mušio laivu ir du kreiserius; japoniečiai vėl užtikrina, kad ne nužudė nė vieno kariško laivo. Kur čia teisybė, nežinia. Svetimų laivų kapitonai vienog užtikrina, jog pliaukiant į Portą Arthuro, japoniška laivynė susidėjo iš 16 laivų, po mušiui gi plaukė tik 14, taigi dviem mažiau. Ar tie trukstanti likosi nusiųsti į Japoniją ant pataisymo, ar ištikro likosi paskandyti, kaip tvirtina maskoliai, nežinia. Dabar Japoniška kariška laivynė stovi ties Portu Arthuro ir daboja maskoliską laivynę. Besišaudymai laivynių su pertraukoms traukiasi nuo 25 d. vasario, bet besišaudymai tie nevaisingi. Matyt japoniška laivynė neišleidžia iš porto maskoliškų laivų todėl, kad kitur transportiniai laivai ant sauszemio gabena žemės kareivius.

Kita japoniškos laivynės dalis daboja portą Vladivostoką ir iš jo neišleidžia maskoliškų kariškų laivų. Maskoliški kariški laivai apstoti, iš porto negali išeiti, ir tokiu budu ne gali stabdyti gabenimo japoniškų žemės kareivių ant Azijos sauszemio, kur jie išlipti nori. Kiek jau japoniečiai išsodino šavo kareivių Korejoj ar kitur, tikrai nieks nežino, kaip nežinia, nė kur stovi didžiausios japoniečių, ne kur maskolių pajiegos.

Pereitą sanvaitę Londono laikraščiai garsino, buk gana didelės japoniečių pajiegos likosi išsodytos Posjeto jurių kojoj, vos 80 mylių nuo Vladivostoko ir traukia ant to miesto, taigi į Siberiją. Tos žinios vienog ne patvirtintos nė japoniško, ne maskoliško rando. Toliau Londono laikraščiai garsino, rods jau kelis kartus, buk japoniečiai paėmė Portą Arthuro, bet žinia ta, turbut, teipjau neteisinga, kaip ir pirma tų pačių laikraščių paleistos. Mat Londono laikraščiai tyčia leidžia į svietą maskoliams nemalonias žinias, kurios paskui patenka į Maskoliją ir prisideda prie pakėlimo žmonių neužsitikėjimo randui; Anglija geidžia to labiausiai.

Ne patvirtinta teiposgi žinia užpereitos sanvaitės apie didelį mušį ant Yalu upės terp maskolių ir japoniečių, kuriame buk maskoliai nužudė 2500 kareivių ir priversti likosi pasitraukti iš Korejos, į kurią buvo jau įsiveržę. Tiek dabar žinia, kad aplinkinėse Ping Yung jau pasirodė kazokai ir turėjo susirėmimą su japoniškais avantpostais. Masponiečius, japoniečiai gi tvirtina, jog kazokus išvaikė. Katroj pusėj teisybė — sunku įspėti. Reikia laukti aplinkinėse Ping Yung pirmutinio didesnio susirėmimo japoniečių su maskoliais ir tai neužilgio.

Maskoliai skubiai gabena kareivius į Aziją, ant to nuo Europinių geležinkelių paėmė net 2000 vagonų. Geležinkelis ledu per ežerą Baikal jau padirbtas. Iki gegužio mėnesio maskoliai iš Europos žada pargabenti į rytinę Siberiją ir Mandžuriją 400000 kareivių.

Nors Amerikos užrubežinių dalykų ministeris ir išderėjo pripažinimą Chinų už neutrališką kraštą, bet rodosi, pats Chinai nenori neutrališkais pasilikti ir jie gali į niekus paversti besistengimus Amerikos ministerio. Maskoliai garsina, buk geriausi Chinų kareiviai, turinti geriausius ginklus, artinasi prie Mandžurijos rubežių ir nori su japoniečiais prieš maskolius susijungti. Jeigu tas atsitiktų, karė išsiplatintų ir ant Chinų ir tai priešais norus Amerikos.

Balkanų pussalis.

Ant Balkanų pussalio visokios tautos labiau subruzdo, ant pavasario daugiau jų rengiasi pasikelti prieš sultano valdžias. Iš Maskolijos ir Austrijos užmanytų ant nuraminimo gyventojų reformų, turbut, nieko ne bus, kadangi ne tik albaniečiai, bet net pats macedoniečiai priešinasi įvedimui reformų; macedoniečiai ne tik nesirengia grįžti į savo namus, bet ant pavasario pasirengę atnaujinti pasikėlimą su visoms pajiegoms. Sultanas teiposgi dabar vilkina su įvedimu reformų, kadangi užimta Azijoj Maskolija ne gali jį versti išpildyti savo pažadėjimą, o Austrijai, kol pasikėlimas ne apims jos parubežių, ne labai rupi jo suvaldymas.

Nors sultano randas ir garsino, jog albaniečių pasikėlimas likosi suvaldytas, bet tas pasirodo neteisingu. Teisybė, viename susirėmime albaniečiai likosi sumušti, bet tas dar nereiškia, kad jie butų likę suvaldyti. Sumušti viename mušyje, jie pasitraukė į sunkiai prieinamus kalnus, kur organizuoja geriau savo pajiegas ir be abejonės vėl neužilgio pasirodys. Turkijos albaniečius paremia jų vientaučiai gyvenanti Italijoj, kurie pristato ir ginklus. Ant pavasario su liuosnoriais žada į pagelbą pasikėlėliams ateiti sunus garsaus Italijos patrioto, jenerolo Garibaldi. Taigi nuo pavasario, kaip galima manyti, pasikėlimas apims didesnę europinės Turkijos dalį.

Pakviesti ant organizavimo žandarmerijos visokių Europos kraštų oficierai, Konstantinopolije atlaikė pirmą susirinkimą, ant kurio terp tų oficierų užgimė toki nesutikimai, kad pirmsėdis turėjo uždaryti susirinkimą.

Tuom tarpu nesutikimai Turkijos su Bulgarija didinasi, abudu kaimynai skubiai ginkluojasi ir iš palengvo traukia savo kareivius ant rubežiaus. Mažas atsitikimas gali suskubinti karę. Berlyno užrubežinių reikalų ministerijoj laiko karę terp Bulgarijos ir Turkijos už neišvengiamą. Taigi ant pavasario karės gaisras gali apimti visą civilizuotą musų žemės ir pradžioj pereito amžiaus buvo didžiausios karės ir kraujo praliejimai: Europoj buvo Napoleono karės.

Vidurinė ir pietinė Amerika.

Columbijoj, kaip dabar paduoda, ant prezidento likosi išrinktas, vos trijms balsais viršaus, jenerolas Reyes. Panamoj visi tiki, kad pastojus šitam jenerolui prezidentu, nėra ką karės bijotis, jis be karės susitaikys su atsiskirusia republika. Nežinia tik, ar šalininkai neišrinkto prezidento duos Reyesui ramiai pareigas pildyti.

Republikoj San Domingo dar nesiliauja kraujo praliejimai ir tai visai nereikalingi, kadangi palaikantis revoliuciją jenerolas Jimenez negali turėti nė jokios vilties per revoliuciją ką nors pelnyti, ypač kad tos republikos randą prieš Jimenezą paremia Suvienytos Valstijos Šiaurinės Amerikos.

Ryšis Skandinaviškų tautų.

Europoj laukiamos karės terp didžiausių jos tautų, į kurias be savo noro gali but įtrauktos ir mažesnės. Skandinaviškas tautas apėmė baimė, kad užgimus karei terp Anglijos ir Maskolijos, kariaujanti kraštai neužsimanytų sulaužyti neutrališkumą jų kraštų: aglijonai tąsyk bandytų užimti Kopenhagą, o maskoliai galėtų bandyti griebti šiaurinius Norvegijos kraštus. Ant apgynimo savo neutrališkumo trįs skandinaviškos tautos: Danija, Norvegija ir Švedija, nori susirišti į vieną ryšį. Susirišusios šitos tautos, turėtų apie 10 milijonų gyventojų, o karės laike galėtų pastatyti netoli milijoną kareivių, su kuriais turėtų rokuotiesi norinti sulaužyti katro nors iš šitų kraštų neutrališkumą, į jos plotus perkelti karės gaisrą.

Isz Lietuvos.

—o—

Iš Vilniaus.

Vilniaus Šv. Baltramiejaus bažnyčioj nesugautas vagis, matomai po nišparų pasilikęs bažnyčioj, pavogė auksinį kryžių ir karielius nuo stovylos Motinos Švenčiausios. Sudaužė 5 aukų dėžes, bet kiek jose buvo pinigų, nežinia. Atlikęs savo darbą, per langą išsinešdino laukan.

Ant Kvietkinės ulyčios vagiliai prisigriebė į gyvenimą Broido ir pašlavė vekselių už 3000 rubl. ir tulus auksinius ir sidabrinius daigtus. Jų atsilankymą vienog patėmijo ir pakėlė riksmą. Ant ulyčios vienas iš vagilių likosi suareštuotas, kits gi su pavogtais daigtais pabėgo.

Vilniaus teatrui atimta pašelpa 5000 rubl. ant metų, kadangi mat net jeneral-gubernatorius pripažino, kad teatras neatsakančiai vedamas ir per tai ne atsako mieriams.

4 milijonai rublių, kokius miestas skolina, bus apversti: 350000 rubl. ant pastatymo miesto galvijų piovinyčių; 255000 rubl. ant išplatinimo elektriškos stacijos; 200000 rubl. ant reguliavimo ulyčių, 400659 rubl. ant užmokėjimo seniau užtrauktų skolų.

Vilniaus žydiškoj valginyčioj pradėjo skaityti dabar pamokinančias lekcijas: „Kaip apsaugoti savę nuo limpančių ligų." Mat žydai gerian[illegible] už krikščionis moka išsirinkti lekcijas; žydų parengtos visos yra naudingos, o apie krikščionių rengiamas negalima to pasakyti, ypač maskolių lekcijos ne kam tikusios.

Pereituose metuose Vilniaus žemiškas bankas suvartojo 167236419 rublių. Gryno pelno turėjo 2352994 rubl.

Vilniuje susitvėrė pirmutinė grynai lietuviška draugystė ir buvo parengtas grynai lietuviškas vakaras.

Botai ant upių Vilniaus gubernijoj.

Pereituose metuose ant Nemuno ir Nėrio Vilniaus gubernijoj prikrauta 122 botai ir surišta 6209 medžių trotai. Vertė pergabentų upėmis Vilniaus gubernijoj tavorų siekė 1625340 rublių. Trotai ir botai plaukinėjo ant upių nuo kovo iki lapkričio mėnesio.

Kalvynai Lietuvoj.

Kalvyniškų parapijinių bažnyčių yra Lietuvoj 12, filijališkų 4 ir viena ant kapinių. Kalvyniškų pastorių yra 12. Parapijonų kalvynų yra 12927, gyvena jie gubernijose: Vilniaus, Grodno, Kauno ir Minsko. Mieste Vilniuje kalvynų yra 258.

Iš Minsko.

Minske aptiekoriški magazynai nuo vasario mėnesio šventomis dienomis turi buti uždaryti 7 val. vakare; pirma jie turėjo tokias jau tiesaskaip ir šeštadienio mieste aptiekos.

Minske lankosi itališka operos trupa, bet operą mažai kas lanko. Buvo čia ir garsus itališkas komponistas Mascagni, kuris dirigavo pats savo operas, bet ir tas ne pripildė teatro. Už tai buvęs čia cirkas su mokančiais šokti žvėrims negali skųstiesi: cirkus visada buvo pilnas žmonių. Pagal tą, kas ką mėgsta, galima spręsti ir apie kulturišką laipsnį, ant kurio stovi gyventojai kokio nors miesto. Su savo palinkimais Minsko gyventojai, rodosi, ne ant augščiausio kulturiško virbalo pasikėlė.

Minsko apskričio sude perkratinėjo provą advokato Ponikvickio, kuris dvikovoj užmušė advokatą Popovą. Sudas Ponikvickį rado kaltu ir nusprendė ant dviejų metų į tvirtynės kalėjimą.

1 d. vasario Minske pasimirė buvęs miesto galva, grafas Čapski, kuris budamas miesto viršininku, įvedė čia tikrai poniška tvarką, arba, geriau sakant, netvarką, kuri daėjo iki to, kad kasierius neprisileisdavo kasos peržiurėtojų ir teip traukėsi gana ilgai, kol ant galo kasierius ne galėjo ilgiau slėpti nepritekliaus miesto iždė. Po tam Čapski turėjo pasitraukti nuo vietos miesto gaspadoriaus.

Minsko policijos viršininkas išdavė padavadijimus dorožkų vežėjams, kuriems uždraudė nulipti nuo vižimų, rukyti. Kada už peržengimą padavadijimo pradėjo ant dorožkorių dėti bausmes, jie pakėlė štraiką ir visai per kelias dienas neleido į miestą vežimų.

Iš Baranovičių, Minsko gub.

14 d. sausio, palivarke Zeleznica, naktyj likosi užmušta 55 metų žydelka Estera Šliomovič ir jos duktė; užmušėjas buvo jaunas plėšikas. Bandė užmušti jis ir tarnaitę, bet ja tik primušė. Ant galo niekšas padegė bačką kerosino, nuo ko sudegė namai ir niekso užmuštos aukos; tarnaitei vienog pasisekė ištrukti ir ji viską papakojo kaimynistoj gyvenančiam popui. Užmušėjo iki šiol nesurado.

Iš Kriokavos.

Kriokavoj yra mažas lietuvių burelis. Iki šiol terp jų ne buvo tvirtesnio ryšio; dabar vienog sutvėrė jie čia lietuvišką draugystę. Bus tai, turbut, pirmutinė lietuviška draugystė senovės Lenkijos sostapilėj. Jeigu čia buvo ir pirma lietuviai, tai jie maišėsi terp lenkų, savo tautiško skirtumo nė nesistengė parodyti.

Iš Liepojaus.

Angliški agentai pirko Maskolijoj diktai arklių. Maskoliškos valdžios nužiuri, jog angliški agentai arklius nori išgabenti į Japoniją ant reikalų kariumenės, kadangi mat Japonijoj arklių nėra pakaktinai ir tie, koki ten yra, ne tinka kariumenei, kadangi jie maži ir silpni. Pereitą sanvaitę aglijonai iš Liepojaus laivais norėjo išgabenti 600 agentų Maskolijoj pirktų arklių, bet valdžios ne daleido laivams su arkliais iš porto išplaukti, todėl gyvulius reikėjo atgal ant kranto gabenti.

Iš Kauno.

Kauno liaudės rume prasidėjo skaitymai lekcijų. Gaila vien, kad terp tų lekcijų nėra pamokinančių, o jeigu lekcijų rengėjai norėtų, iš tikro galėtų žmonis ir naudingo pamokinti. Žinoma, lekcijas maskolpalaikiai skaito maskoliškoj kalboj ir tai vien apie maskoliską raugą.

19 d. sausio prasidėjo egzaminai jaunų vaikinų, norinčių pastoti į 7 kliasų prekystos mokyklą Chruščiko. Norinčių į mokyklą pastoti atsišaukė 130, tame skaitliuje 55 kriokščionys. Krikščionims mokintiniams šįmet yra daromi visoki paliuosavimai, daugeliui numažino mokestį už mokslą.

Kaune tveriasi speciališka draugystė šelpimo studentų besimokinančių augštesnių mokslų Maskolijoj. Nors mieriai tos draugystės ir panašus į mierius musų „Aušros," bet iš jos lietuviai naudos ne turės, kadangi tvėrimu užsiima maskoliai. Organizavimą draugystės paėmė į savo rankas Kauno gimnazijos direktorius Rubcov. Lietuviai iš jos neturės nė jokios naudos: ji šelps vien maskolius, o gal kiek dar pateks žydams studentams.

Kauno Liaudės ruime vis laiko vakarais skaitymus, gaila vien, kad apart skaitymo apie Angliją, visos kitos lekcijos buvo vien išgirimu maskoliško raugo ir maskoliškos rašlavos; nieko ne skaito tokio, kas apeina musų kraštą.

Šiuose metuose terp grafo Tiškevičiaus, Kerbedžių ir Eidrigevičių ir ukininkų padarytas sutarimas ant išpirkimo ukininkų žemės.

Prie Tilmanso dirbtuvių ketina parengti speciališką ligonbutį. Mat pagal naujas tiesas: dirbtuvės turinčios su virsum šimtą darbininkų turi turėti daktarą ir ligonbutį darbininkams.

Jau prasidėjo lekcijos Kau[illegible] kystos mokykloj. Mokykla turės 7 kliasas, bet atidarė tik trįs pirmutines, ne skaitant parengimo kliasos. Norinčių į mokyklą pastoti atsišaukė 163, priėmė gi 128, iš priimtų 64 arba 50% yra žydukų, o kita pusė krikščionių visokių tikėjimų, terp kurių daug yra maskolių.

Iš Kauno gubernijos.

Pradžia metų sunki ukininkams, ypač jie skundžiasi ant stokos tarnų ir tarnaičių. Dvarai mat čia samdo tarnus iki Kalėdų, iki Naujų Metų, o kaip kur iki Trijų Karalių. Prasišalinus šeimynai, naują sunku gauti, retai kur ypač jauni vaikinai ar merginos išbuva ilgiau kaip vienus metus, stengiasi apeiti kuo daugiausiai vietų, bet žinoma, veik visur randa tą patį: dvarponiai savo tarnus stato žemiau už gyvulius, kadangi mat gyvulį reikia pirkti, galima ir parduoti. Ir algos visur mažos: vidutinė metinė tarno alga nuo 40—60 rublių. Iš tokio uždarbio juk darbininkas ant senatvės nieko negali užsičėdyti. Kas gi jam lieka ant senatvės? Nieko daugiau kaip elgetavimas. Argi įstabu todėl, jeigu teip daug Lietuvos vaikinų nešdinasi į Ameriką, kur darbas rodos sunkesnis negu Lietuvoj, bet užtai ir uždarbiai daug didesni. Bėga mat žmonės, apleidžia mylimą tėvynę ne dėl kvailumo, bet bėga dėl vargo, kuris žmonis spaudžia, bėga ir nuo politiško valdžių prispaudimo.

Iš Kuršėnų, Šiaulių pav.

Ant važiuojančio keliu dvarponio Jaselskio su duktere, netoli Kuršėnų užpuolė penki apsiginklavę revolveriais plėšikai ir pareikalavo atidavimo pinigų. Užpuolikai, atėmę 30 rubl. 70 kap., su pinigais prasišalino į girią. Juos vienog visus suėmė; terp jų yra vienas bajoras, buvęs dvarponis.

Iš Vitebsko gubernijos.

Vitebsko pavietyj yra didelis dvaras Zelčiai, prigulėjęs Azančevskiui. Dabar dvarą tą pirko turtingas maskolius, laivynės kapitonas Petrov. Naujas dvaro savininkas ketina įvesti naują ukiavimo budą. Kad tik tai ne butų maskoliškas ukiavimas, kuris remiasi vien ant girtuokliavimų ir demoralizavimo tarnų ir aplaukinių gyventojų.

Permainos kunigų Vilniaus vyskupystėj.

Vilniaus vyskupystėj pasimirė sekanti kunigai: 73 metų filialistas Rikantuose, kun. Edvardas Gajevski; 79 metų prabaščius Surviliškių parapijos, kun. Ign. Seliaticki; 44 metų kun. Stan. Puchalski. Paskirti misijonieriais: kun. Alberts Rudša Birštonuose, kun. Mikola Ordinski — Radoškovicuose. Paskirti vikarijais: kun. Samsonas Bistraitis į Šventėnus; kun. Ig. Braniski į Varnėnus; kun. Pranciškus Čaglis į Giedraičius; kun. Petras Burda — į Žaslius; kun. Laurinas Lesnevski į Solus. Paskirtas filialista — kun. Fel. Lubowidski į Mažuosius Solečnikus.

Paskirti prabaščiais: kun. Ant. Kačinski į Zalesus; kun. Jonas Narušis į Rudniką; kun. Liudvikas Pagamirski į Kivaličius; kun. Jonas Karvelis į Birštonus; kun. Jonas Čepanis į Daniuševą; kun. [illegible] Eišiškius; kun. Adomas Savicki už prabaščių Aušros Vartų bažnyčios Vilniuje. Minyška Juzė Snarska paskirta perdėtine bernardinių kliošturiaus Slonime.

Iš Prusų Lietuvos.

Tilžėj prasidėjo prova stebuklingo gydytojaus Schroettero už nedaleistą tiesoms gydymą. Toki stebuklingi gydytojai, kokių ypač Amerikoj prisiveisė daugybė visokios veislės, labai daug žmonėms blėdies padaro. Jeigu valdžios persekioja tokias išnaudojančias lengvatikius ypatas, daro gerai; juk valdžių pareiga saugoti žmonis nuo išnaudojimo, jų pareiga saugoti ypač nesuprantančius; suprantantis pats mokės apsisaugoti.

Prusų seime buvo perkratinėjami socialistų daromi randui išmetinėjimai, kad jis išduoda maskoliškoms valdžioms iš Maskolijos prasišalinusius ypač maskoliškus studentus ant vieno nurodymo caro šnipukų. Vidaus ministeris apreiškė, jog ištikro saugiai dabojami yra maskoliški studentai Karaliaučiuj ir maskoliški pavaldiniai Prusų Lietuvoj. Toliau pasakė, buk su jų pagelba platinami revoliucijoniериški, net anarchistiški raštai Maskolijoj, išleisti Šveicarijoj, maskoliškoj, lenkiškoj ir lietuviškoj kalbose. Vienos knygutės ištrauką, kur pasakyta, kad caras ne vertas kulkos, bet vien kilpos, kurios be abejonės sulauks, ministeris net perskaitė seime. Pasiuntiniai seimo, kuriame yra daugiausiai urėdninkų ir aristokratų, pripažino rando padavadijimus už teisingus, kadangi, girdi, randai turi viens kitam padėti gaudyti anarchistus. Gaila, kad nė Prusų ministeris, nė Prusų seimo pasiuntiniai nežino tikrai, ką maskoliški šnipai laiko už anarchistus.

Ant paraginimo garsaus mokintojaus Kuršaičio, parengimui lietuviško skyriaus ant amatų parodos 1905 metuose Tilžėj, likosi išrinktas komitetas iš sekančių ypatų: Jurgio Banaičičio iš Tilžės, Martino Jankaus iš Bitėnų, Jurgio Strekio iš Jakštelų, Jono Vanagaičio iš Pabudrpių, Mikelio Kaitino iš Lužų, M. Gailiaus iš Pakalnos, Grobšto ir Tanerlaukių, D-ro Gaigalaičio iš Priekulės, Grigo iš Mediškienų ir Mortos Zaunytės iš Tilžės; nuo Literatiškos draugystės paskirti: Kuršaitis, vyriausiausis mokintojas Lenkaitis iš Tilžės, dvarponis Scheu iš Šilokarčemos.

Ant važiuojančio į Tilžę ukininko iš Akmeniškių, netoli Kurmių tilto užpuolė koksai vyriškis ir su kirviu stengėsi drožti į galvą. Besigindamas, ukininkas nukando jam pirštą. Netekęs piršto užpuolikas, paėmęs nuo vežimo maišą su duoda ir mėsa, pabėgo. Policija, kaipo paženklintą, tikisi užpuoliką sugauti.

Darbininkas Adomaitis Klaipėdoj įsiveržė laike dievmaldystos į šventinyčią Išganymo Armijos ir ten liarumą kėlė. Už tai sudas neužkenčiantį Išganimo Armijos darbininką nusprendė ant dviejų sanvaičių kalėjimo.

Kaip paduoda „Nauja Lietuviška Ceitunga," butelninkas Vilius Endriušaitis iš Gryneidės, važiuodamas su šienu per užšalusią upę, įlužo ir prigėrė.

Kolionijoj Bismark, darbininkas Gulbinatis, susivaidijęs su savo vuošviu, jį netoli namų užmušė. Abudu pirm to ramiai gėrė karčemoj, susivaidijo eidami namon; matyt per daug buvo užsidulinę.

Sugrįžusi iš Amerikos lietuvė moteriškė, einant per rubežių, padavė kokiam ten kontrabandnešiui pernešti [illegible] per rubežių. Tas tą padarė, bet kada, jam prasišalinus, moteriškė pažiurėjo į pundą, kur buvo pinigai, truko ten 100 dol.

Laike kratos pas vieną ukininką kaime Kuturuose, Prusų žandarai rado kelis pakus laikraščio „Iskra", teiposgi diktai socialistiškų raštų maskoliškoj ir lietuviškoj kalbose. Raštai tie buvo paskirti ant pergabenimo į maskolišką pusę; juos žandarai paėmė.

Isz Amerikos.

Reikalauja rykszczių.

RICHMOND, VA. Čianykščiam tiesdarių butui likosi paduotas ant užtvirtinimo bilius reikalaujantis rykščių baudimui nusidėjėlių: už vagystą iki 5 dol. bilius reikalauja 15—39 rykščių, už didesnę — daugiau. Jeigu patekę už pirktus balsus į tiesdarių eiles mažai apsitašę ir mažai doros turinti politikieriai įgaus didesnę galybę, dar jie Amerikoj sutvers viduramžines sanlygas.

Žydai nori gelbeti Japoniją.

NEW YORK. Koksai Moss iš Chicago užsimanė iš Amerikos žydų organizuoti kareivių regimentą gelbėjimui Japonijos. Tuom tarpu Japonijos randas garsina, kad krašto tiesos nedaleidžia priimti į kariumenę kokių nors svetimtaučių, ne vien žydų; nedaleidžia priimti svetimų liuosnorių. Tokiu budu ir Amerikos žydams atimta proga parodyti savo narsumą ir drąsą.

Prapuole unijos kasierius.

NEW YORK. Prapuolė čia kasierius Budavonių kalvių unijos, Walter Dowson. Jo rankose buvo 4000 dol. unijos pinigų. Išeidamas iš namų, Dowson savo dukterei apreiškė, jog išvažiuoja ant poros dienų. Kur jis vienog dingo, nežinia.

Ir Brooklyno dijecezija seka Varszavą.

BROOKLYN, N. Y. Čianykščios dijecezijos katalikiškų bažnyčių valdžia uždraudė moterims giedoti bažnytiniuose choruose.

Ar gi tai galima?

CAMBRIDGE, MAS. Studentai čianykščio universiteto, seniausio Amerikoj, tyčia pagadino stovylas visokių mokslinčių, stovinčias universiteto knygyne. Kitur studentai godoja tokias stovylas, ar gi tik amerikoniški godonės nėturi!

Užsidege kastynes.

MADISONVILLE, KY. Užsidegė „Monarch" anglių kastynės. Nuo ko užgimė gaisras, nežinia. Prie degančių kastynių, dėl dumų, negalima prisiartinti. Ar olose nepražuvo kiek žmonių, nežinia, bent iki šiol apie tai žinių nėra.

Nuslugo žeme.

SCRANTON, PA. Nuslugo čia žemė ant ploto 40 akrų, ant kurio pastatyti namai vieni sugriuvo, kiti gi likosi dručiai pagadyti, išviso užgriebtų nuslugimo yra apie 200 namų. Mat ta miesto dalis yra ant olų senų kastynių.

Užgriuvo darbininkus.

CRESTED BUTLE. COL. Netoli Augusta kastynių, nusiritusi nuo kalno sniego lavina pagriebė šešis darbininkus ir visus juos užmušė ant vietos. Terp tų yra vienas amerikonas ir penki ateiviai nežinomos tautystės.

Turtingas medejas.

PORT ANGELOS, WASH.. Netoli Hot Springs rado negyvą baroną Martiną von Schlosser. Šale jo gulėjo negyvas meškinas, kuris, matyt, ir užmušė baroną. Jo kišeniuose rado kvitas Portlando, Chicagos ir New Yorko bankų ant sudėtų juose su viršum 100000 dol. pinigų.

Užsidege laivas.

SAN Francisco, Cal. Užsidegė Californios pakrantėse garlaivys „Queen. Iš buvusių ant jo žmonių, 14 prigėrė.

Neiszmintingas reikalavimas.

Kongresmanas Adams iš Philadelphios padavė ant užtvirtinimo kongreso savo bilių, kuriame reikalauja, kad į Ameriką butų per metus įleista ne daugiau kaip 80-000 svetimų ateivių; perviršijanti tą skaitlių turi but sugrąžinti atgal. Tas juk lygus uždraudimui ateivystės. Kas gi į Ameriką keliautų, nežinodamas, ką porto valdžios priskaitys prie perviršijančių daleistą ateivių skaitlių?

Nelaime kastynese

BUTTE, MONT. Minnie Healy kastynėse nupuolusios uolos penki kalnakasiai likosi ant vietos užmušti. Prieš piet darbo vedėjas patėmijo, kad uola vos laikosi, todėl darbininkai nuo pavojingos vietos prasišalino; po pietų vienog darbo vedėjas užsimanė paramais sutvirtinti uolą. Besidarbuojant jam ir 4 darbininkams, uola nupuolė ir visus užmušė.

Expliozijos.

BELEURE, OH. Namuose kalnakasio Tondorovičo expliodavo parakas. Expliozijos viena moteriškė likosi užmušta, o trįs vyriškiai mirtinai sužeisti. Tondorovič mat rengėsi eiti į kastynę ir iš stovinčios virtuvėj bačkutės emė paraką. Tuom tarpu iš pečiaus ant parako užlėkė kibirkštis ir uždegė paraką.

CINCINNATI, OH. Čianykščioj krikščionių sektos bažnyčioj atsitiko smarki expliozija, kurios 10 vaikų likosi sunkiai apdegintų.

WAUKEEGAN, ILL. Čianykščiose cukraus rafinerijose Warner Sugar Refinery Co. atsitiko baisi expliozija, kurios daug žmonių likosi sužeistų ir užmustų? Užmušti yra 4 darbininkai, truksta dar vieno, kuris be abejonės teiposgi likosi užmuštas.

Gaisrai.

MINOOKA, ILL. Siautė čia gaisras, kuris išnaikino daug pardavinyčių; daugelis žmonių išsigelbėjo tik vienuose naktiniuose marškiniuose.

MADISON, WIS. Sudegė šeto rumas. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 800000 dol.

ROCHESTER, N. Y. 26 vasario šitame mieste siautė baisus gaisras, kuris pridirbo blėdies ant 5 milijonų doliarių. Gaisras užgimus ant Maine gatvės ir greitai apėmė kelis namų bliokus su pardavinyčioms ir dirbtuvėms. Per sudegimą dirbtuvių apie 2500 darbininkų neteko darbo.

NEW DECATOR, MA. Siautė viduryj šito miesto didelis gaisras, kuris pridirbo blėdies ant 200000 dol.

COLORADO SPRINGS, COL. Siautė čia viduryj miesto gaisras, laike kurio sudegė 15 metų mergaitė ir vienas vyriškis.

JOHNSTON, PA. Laike gaisro vienuose namuose sudegė čia dvejatas vaikų. Motina išėjo pas kaimynus, o vaikai užkrėtė ugnį; motina tik tada gaisrą patėmijo, kada degė visi namai.

Nelaimes ant geležinkeliu.

JOHNSON, PA. Netoli nuo čia expliodavo lokomotyvos katilas. Expliozijos 3 geležinkelio tarnai likosi užmušti, o 3 mirtinai sužeisti.

CAIRO, ILL. Ant Iron Mountain geležinkelio iššoko iš rėlių tavorinis trukis. Prie to trukio vedėjas ir pečkurys likosi užmušti.

Isz darbo lauko.

¶ PITTSBURG, PA. Nesutikimai terp National Glass Co. ir darbininkų išdilo ir prasideda darbai sekančiose šitos kompanijos dirbtuvėse: „Indiana Glass Co., Dunkirke, Ind.; Ohio Flint Glass Co., Lancaster, Oh.; Riverside Glass Co., Willsburge W. Va.; McKee Iwanette Glass Works, Iwanette, Ind.; Rochester Tumbler Works, Rochester, Pa.; Cumberland Glass Co., Cumberlande, Md.

¶ ANSONIA, CON. Čianykštė žalvario kompanija savo Rod Mill perkėlė iš Ansonios į Torrington, o vario dalį į Coe Brass Mfg. įtaisas. Mažas lietuvių skaitlius dirbo Rod Dptmente, bet visgi keli atsirado be darbo. Vietoj perkeltų dirbtuvių parengs liejinyčią.

¶ CHICAGO, ILL. Užgime nesutikimai terp darbdavių ir darbininkų alaus leidinyčių. Darbininkai reikalauja 18 dol. ant sanvaitės, darbdaviai siulo pernykščias algas. Ar iš tų nesutikimų užgims štraikai, nežinia.

¶ CHICAGO, ILL. Užgimė čia nesutikimai terp fabrikantų ir misingės darbininkų. Darbininkai reikalauja, kad dirbtuvės neimtų daugiau mokintinių kaip po 1 ant 10 darbininkų. Fabrikantai ant to nesutinka.

INDIANOPOLIS, IND. Po kalnakasių konvencijai, susirinko čia Industrial Association konvencija ant apkalbėjimo, kaip kapitalistams reikia kovoti su darbininkų organizacijoms.

¶ CHICAGO, ILL. Darbininkai „Steam fitters" Pullmano dirbtuvėse pakėlė štraiką, kadangi mat jiems perkeitė užmokesnio budą.

¶ MINNEAPOLIS, MINN. Čianykščiai sukirpėjai pakėlė štraiką, kadangi mat darbdaviai numažino jų algas net ant 25%.

¶ INDIANOPOLIS, IND. Dėl nunumušimo algų Parry Mfg. Co. dirbtuvėse, suštraikavo 150 darbininkų.

¶ SHAMOKIN, PA. Užsidegė Cameron anglių kastynės. Per tai 1400 darbininkų atsirado be darbo.

ISZ Lietuviszku diryu.

Dar apie minyškas mokintojas.

Neseniai mes patalpinome du straipsniu su priešingoms nuomonėms apie naudą ir nenaudą kunigų užmanytų mergų klioštorių, bet nė klioštorių garbintoja, nė juos išjuokiantis ir peikiantis neišaiškino nė kodėl giria minyškas, nė kodėl jas peikia ir niekina. Dalykas čia guli daug giliau ir yra svarbesnis. Kad ir kažin kaip girtume minyškas ir jų mokyklas ir į jas varu norėtume varyti visus vaikus, nors jų priešininkai ir kuo niekiausiais vardais minyškas apdovanotų ir labiausiai išjuoktų senmerges, davatkas ir visokias kunigų mergas, tai tuom juk vis klausymo gerumo ar negerumo minyškų mokyklų neišaiškinsime. Jeigu mes laikysime kunigų užmanytus klioštorius už kunigų mergnamius, tai tuom jau darome juos privatiška kunigų institucija, o apie privatišką keno nors savastį visuomenė nepašaukta rupintiesi. Jeigu kunigai nori mergnamių ir jie jiems reikalingi, tegul sau rengia kad ir po dešimtį kiekviename mieste, bet tegul juos užlaiko savo kaštais. Tąsyk mums tas nerupės, kaip negali rupėti, kokią kunigas sau gaspadinę išsirenka; jeigu ją kunigas nuskriaudė, ji gali kunigą suareštuoti kaip ir nekunigą ir per sudą ieškoti teisybės. Juk musų laikraščiai neprivalo rupintiesi apie nekunigų užlaikomus mergnamiųs.

Klausymas vienog mokyklų yra labai svarbus, kadangi mokyklos pareiga auklėti ateinančią gentkartę, kuri pasekmingiau galėtų kovoti už tautos buvį negu dabartinė. Jeigu pakaktų išsimokinimo maldų, katekizmo, šiokio tokio mokslo skaityti ir nors neortografiškai rašyti, mes sakytume, kad geros bus ne tik minyškų vedamos mokyklos, bet ir dabartinės, kur per pusę mokanti rašyti dudoriai mokina. Bet to neužtenka. Užduotė mokyklos išmokinti ne vien poterių, katekizmo, truputį skaityti, nusižeminimo ir poklusnumo, bet išdirbti budą, energijos, mokėjimą gelbėti savę kiekviename atsitikime. Ne be pamato net svetimi nusprendė, jog 1871 m. prancuzus pergalėjo ne sumanesni vokiečių jenerolai, ne ginklai, bet vokiškas mokintojas, išdirbęs energiškesnį vokiečių budą. Ar minyškos gali išdirbti tokį budą, ko musų ateinanti gentkartė labai reikalauja, kadangi kitaip nustums mus į šalį kiti, daugiau už mus energijos turinti. Nusižeminimu ir paklusnumu mes neiškovosime geresnės ateities, bet vien energija ir pastovumu, sumanumu tą galime padaryti. Matyt minyškų mokyklų garbintoja tokių reikalavimų mokyklai nestato, jeigu garbina minyškų vedamas mokyklas; o vienog gyvenime tas yra svarbesniu negu mokėjimas poterių ir nusižeminti ypač prieš kunigą.

Iki reformacijai visur mokyklos buvo kunigų vedamos ir jie, teip kaip maskoliškas randas, iš mokintinių visur stengėsi padaryti tik paklusnius, kantrius įnagius; mokėjimas skaityti ir rašyti buvo tik kaipo priedas pridėtas; viskas, kas lavina protą, tas buvo uždrausta. Po reformacijai protestonišku ose kraštuose mokyklos mažiau pradėjo pančioti prigimtus palinkimus vaikų, o katalikiškuose mokyklos po senovei pasiliko rankose kunigų ir laikėsi jų mokinimo ir auklėjimo metodos. Ir kokius vaisius matome? Katalikiškos tautos, kitą syk galingos, kaip Italija ar Išpanija skursta, tamsybėse paskendę, energija sunaikinta; protestoniški kįla vis augštyn. Prancuzija dar laikosi, bet ji nuo paskutinės nelaimingos karės išliuosavo mokyklas nuo dvasiškijos įtekmės. Nepaisant ant kunigų mokslo ir doriškai katalikiškos tautos stovi žemiau. Juk lietuvis, lenkas išaugintas paklusnume vien ir mokėjime nusižeminti, atsiradęs svetimame krašte, nežino kaip elgtiesi, tankiai žusta. Antai 1892 m. į Argentiną per Bremą vien iškeliavo apie 1000 lietuvių. Kur jie ten dingo? Gal pražuvo, nes apie juos nieko negirdėt, o anglijonai, vokiečiai ten greitai pralobsta. Mat tie kitaip išauklėti: ne paklusnumo ir nusižeminimo juos mokino, bet mokino tvirtumo, mokėjimo patiems aprupinti savo reikalus. Argi to gali išmokinti pačios neturinčios energijos, mokintos vien nusižeminimo kunigų užmanytos minyškos? Žinoma, ko pačios neturi, to ir prie geriausių norų neįkvėps vaikams. Neatsakančiai vedama mokykla, besistengianti išauginti vien nusižeminančias, paklusnes aveles į trumpą laiką gali iškreipti visus gerus palinkimus, išnaikinti visą mokintinių energiją, individuališkas ypatybes ir tuom neišpasakytą blėdį tautai padaryti: vietoj išdirbti tautos reikalų apgynėjus ir darbininkus, išdirbs svetimų nužemintus vergus.

Išgirianti minyškų mokyklas, leidžianti ten savo vaikus motina gal visai neapmislija vaisių mokinimo, jai užtenka to, jeigu mato, kad vaikai gerai moka, kaip fonografas, atkalbėti poterius ir katekizmą ir su nusižeminimu klausę tėvų ir tų, kurių klausyti laiko už savo pareigą, kadangi tą pareigą įkalbėjo minyškos?

Kokius vaisius tankiai išduoda minyškų mokinimo metoda? Antai Varšavoj prie klioštoriaus Šv. Kazimiero yra minyškų vedama vaikų auginyčia ir mokykla; joje yra ir apie 100 mergaičių. Mergaites išmokina ten, teisybė, skaityti, neortografiškai lenkiškai rašyti ir visokių rankų darbų. Tas yra naudingu; bet apart naudos klioštoriaus mokykla atgabena ir dar didesnę blėdį. Minyškos, besistengdamos mergaitėms įkvėpti reikalą nusižeminimo ir paklusnumo, teip apsilpnina jų budą, kad gyvenime minyškų išaugintos mergaitės neįstengia pasipriešinti gyvenimo pagundoms. Iš minyškų išaugintų yra didžiausias nuošimtis palinksmintojų jaunų, atskirai nuo šeimynų gyvenančių vaikinų, pas kuriuos ateina tankiai su prispausta prie širdies maldaknyge. Žinoma, minyškos pikto jų nemokina, bet per neutsakančią mokinimo metodą, per apsilpninimą budo ant to kelio be noro pasiimia. Varšavos klioštorius yra jau nuo seniai, minyškos turėjo gana laiko išdirbti mokinimo metodą, bet ta metoda, kokią jos išdirbo, matyt niekai, jeigu tokius vaisius išduoda; musiškės juk, kaipo pradedančios, ir rutinos neturės, tai jų mokinimo metoda dar niekesnius vaisius turi išduoti. Ar apie tuos vaisius pamislijo lietuviška motina garbinanti minyškų mokyklas?

Yra dar viena priežastis verčianti mus persergėti visuomenę prieš kunigų užmanytas, minyškas lavintojas lietuvių vaikų. Minyškos juk bus tik užvaduotojoms ir pagelbininkėms kunigų. O koki musų kunigai Amerikoj? Kaip matome paskutiniuose laikuose, terp jų atsiranda labai daug denuncijantų. Kokią gi neišpasakytą blėdį tauta apturėtų, jeigu su minyškoms iš jos vaikų kunigai užsimanytų išdirbti gaujas denuncijantų, šnipukų niekiausios veislės, svetimų įnagių, parduodančių savo brolius!

Apginanti minyškas motina sako, jog į minyškų mokyklas leis vaikus tik tie tėvai, kurie norės, kas nenorės, galės nesiųsti. Čia motina klysta. Lietuvių vaikai priguli tautai, ne vien tėvams, todėl visuomenė turi didesnę tiesą net už tėvus žinoti kaip, kokioj dvasioj auklėjami yra jos vaikai, kad iš jų tauta džiaugsmą, o ne vargą ir blėdį turėtų. Tik tokia motina gali sakyti, kad tautai negali rupėti, kaip ji savo vaikus augina, kuriai vis tiek, ar vaikai jos bus ar ne drauge ir gerais vaikais tėvynės; teip gal protauti tik motina nesirupina apie labą savo tautos ir tėvynės.

Reikia vienog dar pridurti, kad nepakanka peikti minyškų mokinimo metodą, bet svietiškiems reikia rengti mokyklas ir jose įvesti geresnę lavinimo ir mokinimo metodą, o tąsyk minyškos bus nereikalingos. Vienu peikimu mes jų nuo musų sprando nenustumsime. Peikimas be veikimo, vis bus vien laistymu iš sauso į tuščią.

Iš Plymouth, Pa.

Pas mus darbai angliakasyklose vidutiniškai eina. Uždarbiai nelygus. Vieni uždirba daugiau, kiti mažiau. Žmonelės, gavę užmokestį už savo darbą, nepraleidžia progos ir karčiamose pasilinksminti; karčiamų pas mus netruksta: tik vienų lietuviškų yra 24.

Musų lietuviškoj parapijoj labai nesmagus padėjimas. 24 d. sausio, kunigui Žilinskui atsisakius, liepė teip vadinamam komitetui ateiti į kleboniją peržiurėti parapijos kasos stovį. Komitetas teip ir padarė: pribuvo ant prisakyto laiko į kleboniją; kun. Žilinskas atnešė knygas, visas bilas ir liepė rokuot komitetui, o ką tie rokuos, kad nė vienas nesupranta apie jokią rokundą. Tada tuli iš komitetinių pradėjo barnį kelti, šaukdami, kad kunigas negali išvažiuoti, kol mes negausime kitą kunigą, kuris suprastų rokundas. Kn. Žilinskas, matydamas, kad negali gauti jokios rodos su teip vadinamu komitetu, pasišaukė du kunigu, airį ir slovaką ir tiems viską padavė, o ne komitetui.

Musų jaunuomenė užmanė šokių vakarus, išsimokinti šokti; tas gražu, bet negražu, jeigu ant šokių prisigabendavo ant. salės visokių svaiginančių gėrymų; tokis darbas jaunųjų yra peiktinas. Šokių vakarai jau užsibaigė. Nuo šokių atliko pinigų apie $80, tai jie nežinojo, kur juos padėti. Vieni užmanė, kad pasidalint tarp savęs, o antri, kad duoti tuos pinigus ant nupirkimo vargonų į lietuvišką bažnyčią. Ant to visiems sutikus, dar užmanė ir balių padaryti ant vargonų naudos. Ar nebutų buvę geriau, vietoj airiams didinti turtą, kad butumėt tuos pinigus paskyrę ant tautiškų reikalų, ypač ant mokslaeivių? Juk ir jums patiems tas mokslas labai reikalingas. Ant didinimo airių turto mes nesigailime aukų, bet už tai gailimėsi aukų ten, kur eina apie musų locnus reikalus. Štai 28 d. spalių 1903 m. darė balių mįs kuopos Susiv. Lit. Amer., S. Daukanto, M. V. Valančiausko ir D. L. K. Vitauto ant surinkimo kaštų kelionės delegatam ant ateinančio 19-to seimo į Shenandoah, Pa., tai musų biznieriai ne tik ką nėjo ant to baliaus, bet dar išmėtinėjo tiems, kurie tą balių darė. Teipgi ir musų jaunuomenė puikiai atsižymėjo: tą vakarą ne tik ką nėjo ant baliaus, bet dar prisakė ir merginoms, kad nė viena neitų, dar pagazdino, kad einančių daugiaus nepriims ant šokių.

Kelis kartus parengė vakarus draugystėlės: Dr. V. Kudirkos dainininkų draugystė ir „Lietuvaičių Dr." Musų jaunuomenei nelabai patinka toki vakarai, jie visada priešingi, tai, sako, esą kokių „šliuptarnių" (matyt ta jaunuomenė nedaug ką išmano. Rd.); netik pats neina ant tokių vakarų, bet dar ir kitus sudraudžia.

Lietuvis.

Iš So. Bostono, Mass.

Čianykščiai lietuviai po senovei kruta, pasirodo tai su gražiais, tai su negražiais darbais. Yra mat visoki žmonės, tai visoki yra ir jų darbai. Vieni rašosi į draugystes: D. L. K. Vytauto, Šv. Kazimiero, į Lietuvišką Ukėsų Kliubą, į Susivienyjimo kuopą ir į Tėvynės Mylėtojų Dr-tę ir darbuojasi ant tautiškos dirvos; kiti rašosi į bažnytinę Šv. Petro ir Povilo Dr-tę, kuri tautiškais darbais rods neužsiima, bet užtai užpirko jau mišias ir paskyrė laiką ausinės.

Musų naujas kunigėlis patinka lietuviams, kadangi šventomis dienomis vaikščioja po namus ir renka aukas ant airių savasčia ėsančio dievnamio. Su aukomis eina gerai: į porą sanvaičių surinko jau 500 dol. ir bedieviai nesigaili aukų. Prie naujo kunigo ir bažnyčia buva pilna žmonių, eina ten net teip čia praminti bedieviai, o kas įstabiausia, kad tie bedieviai gražiau bažnyčioj užsilaiko negu savę vadinanti karštais katalikais. Pasitaiko ir teip, kad kada teip praminti bedieviai nedėlioms eina į bažnyčią ant dievmaldystos, savę vadinanti „uolais katalikais" geria alų namieje arba slapstosi kur žydų pardavinyčiose, neviens praleidžia paskutinį centą, kartais pakelia muštynes, už kurias atsiranda už grotų ir paskui turi pinigus mokėti.

Nr. 4 „Lietuvos" ir 6 „Vienybės" buvo paminėta, jog čianykštė jaunuomenė išniekino trįs čianykščias lietuviškas draugystes. 23 d. sausio tos draugystės parengė baliuką su įženga 50 c. nuo ypatos; buvo ir alus. Atsirado koksai judošius, kuris apskundė draugystes policijai, buk ant baliaus pardavinėjo alų, kas yra neteisybė. Balius likosi sustabdytas ir jo rengėjai pateko po sudu. Sudas vienog draugystes išteisino (jos turi tiesą nuo policijos pareikalauti vardo neteisingo skundėjo. Rd.), bet advokatui reikia užmokėti 25 dol.; taigi skundėjas pridirbo tik nereikalingų kaštų. Tuli čianykščiai lietuviai nužiuri jaunuomenę. Butų tai labai liudna, jeigu jaunuomenė užsiimtų tokiais judošiškais darbais.

Vargelis.

Iš Trenton, N. J.

Nuo kokių 20 metų Trentone gyvena lietuviai, bet lietuviško čia nieko nebuvo, lietuvius svetimtaučiai laikė už lenkus ir jie patįs tokiais savę vadino. Atkakus čia keliems geresniems tautiečiams iš kitų miestų ir čianykščiai pradėjo savę laikyti už lietuvius. Jau nuo pereito pavasario rengėmės įsteigti lietuvišką draugystę, bet tas nejvyko iki rudeniui, kadangi mat senesniejie lietuvai išsiskirstė dėl stokos čia darbo. Nors su vargu 20 d. gruodžio buvo parengtas susirinkimas; tikėjomės kalbėtojų sulaukti net iš Philadelphios.

Dažinojęs apie rengiamą susirinkimą kun. Kaulakis, pranešė lenkų kunigui, buk tai bus anarchistų susirinkimas (matyt Philadelphios lietuvių erzintojas pats tiek apie anarchismą išmano, ką ožys apie šampano gerumą), liepė duoti žinią policijai. Iš Philadelphios kalbėtojai nepribuvo. Atkakus policijai, susirinkę paaiškino mierius susirinkimo ir policistai, supratę, kad čia nėra ką veikti, supratę kad dušių ganytojai be pamato apšmeižė savo brolius, ramiai išsinešdino. Kunigas norėjo užkenkti dar negimus draugystei, tik mat pajiegos buvo per menkos. Nebereikalo priežodis sako: „kad kiaulė ragus turėtų, visą pasaulę subadytų." 20 d. gruodžio susitvėrė Neprigulmingas ukėsų kliubas. Ant pirmo susirinkimo prisirašė 17 sanarių; dabar yra 27 sanariai. Kadangi lietuvių skaitlius dauginasi, tai reikia manyti, kad ir kliubas susidrutįs; lietuviai apleidžia lenkų eiles ir glaudžiasi prie lietuvių.

J. Šeštokas.

Iš Pittsburgo, Pa.

Darbai eina čia prastai. Vieni lietuviai iškeliavo į tėvynę, kiti sėdi be darbo, treti, negalinti grįžti, nusiminę dėl užgimusios karės terp Maskolijos ir Japonijos: pertai ir vėliau sugrįžimas bus sunkus. Labiausiai vienog mes nusiminę dėl maišaties užgimusios musų parapijoj ir apšmeižimo lietuvių prieš čianykščias valdžias, kas buvo aprašyta angliškuose laikraščiuose. To apšmeižimo jau kad ir norėtų, neištaisys apšmeižėjas savo tautos, mus pačių užlaikomas. Argi apšmeižėjas apmislijo, kad apšaukimas mus anarchistais gali mums kenkti visiems, gali užtraukti valdžių piktumą ant mus visų sprando (lyg musų prakaitu nupenėtiems kunigams rupi musų laimė ar nelaimė! Jiems rupi vien jų pačių laimė ir ant jos atsiekimo nesidrovi jie kad ir melagingais apšmeižimais žeminti visą musų tautą)?

Dėl tų apšmeižimų užgimė čia terp lietuvių nesutikimai, kurie nežinia kada pasibaigs; mes pasidalinome į dvi neužsikenčianti partiji. Nesutinkant mums, musų bažnyčios skolos, turbut, niekada nebus išmokėtos. Teip mat mus meilės ir sutikimo mokina tie, kurie savę Christaus įpėdiniais drysta vadinti.

Pittsburgietis.

Iš Turners Falls, Ill.

Darbai eina čia pusėtinai; be darbo žmonių nematyt.

Lietuvių yra čia 5 šeimynos, o pavienių yra net kelios dešimtys. Iki šiol jie su lietuvyste nepasirodė, laikė savę net pats už lenkus ir su jais sėbravo. Tik dabar, per prikalbėjimą Čelkio ir A. Zeleniaus, 14 d. vasario likosi sutverta lietuviška draugystė po vardu Šv. Petro.

Viršininkais naujos draugystės likosi išrinkti: prezidentu — Antanas Zaikevičia; jo vietininku — Antanas Kalinauckas; prot. sekr. — Kazimieras Čelkis: finansų sekr. — Zidorius Vengraitis; kasierius — Antanas Zelenius; maršalka — Liudvikas Potockis.

Ant pirmo susirinkimo prisirašė 22 sanariai. Susirinkimus nutarta laikyti pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio. Sanariai vieną kartą ant metų turi atlikti išpažintį.

Apart pašelpos ligoj ir posmertinės, draugystė turi už mierį skaityti knygas ir laikraščius ir kitus kalbinti prie skaitymo. Išpildantis komitetas turi skaityti laikraščius: „Lietuvą", „Vienybę", „Darbininkų Balsą", „Varpą" ir „Ukininką".

Čianykščiai lietuviai neteip kaip kitur pripratę prie raugalo; jie užsilaiko ramiai.

K. Čelkis.

Iš Wilkes Barre, Pa.

Darbai eina čia šiuom tarpu gerai ir uždarbiai nemažiausi.

Nors lietuvių yra čia diktas burelis, bet ant tautiškos dirvos nedaug jie nuveikė. Yra čia keturios pagelbinės draugystės, visos bažnytinės; apart pagelbos ligoj, priverstino atlikimo išpažinties, niekuom daugiau neužsiima; tautiški reikalai joms nerupi. Dabar prie 35 Susiv. Liet Amer. kuopos likosi įsteigta pagelbinė draugystė arba, geriau sakant, atnaujinta užmigusi D. L. K. Algirdžio Dr-tė, turinti už mierį: stengtis apšviesti ir gelbėti ligoj esančius; ji liuosa nuo tikėjimiškų vystyklų. Per paskutinius du mėnesiu įstojimas dovanai, užtenka užmokėti 50 c. mėnesinės; prigulėti gali kiekvienas sveikas ant kuno, jeigu apsiima pildyti draugystės įstatymus. Mokestis ant metų 6 rubl. arba 50 c. ant mėnesio. Priverstinu dabojimu ligonių neužsiims, posmertinės nemokės, kadangi norinti gali prigulėti prie Susivienyjimo. Susirinkimus laiko pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio pn. 123 Horle ave. Norinti prisirašyti, teiksis ateiti ant susirinkimo.

Tumosa.

Iš Stoughton, Mas.

Darbai eina čia prastai ir uždarbiai maži.

Musų broliai vienog nevisi paiso ant prastų darbų, yra toki, kurie, ką turi, tą praleidžia ant gėrimų.

13 d. vasario vienas vaikinas kėlė čia puikias varduves. Parsitraukė kelis bertainius alaus ir nemažai degtinės. Susirinkę pradėjo savotiškai kelti savo tautos garbę. Kadangi tas kėlimas musų garbės buvo pergarsus, reikėjo policistų su lazdoms, kurie šešis karžygius nugabeno į šaltąją, kur pernakvoję, ant rytojaus turėjo padėti kaucijos po 25 dol. iki provai. Prova atsibuvo 17 d. vasario. Sudžia trįs nusprendė ant užmokėjimo po 7 dol. o 3 po 10 dol.

Argi mes Stoughtoniečiai negalėtume padaryti teip, kaip daro kitų miestų lietuviai? Argi negeriau butų, vietoj mokėti policijos sudžioms, nors dalį tų pinigų paaukauti ant naudos kankintinių, mokslaeivių ar ant kitokių musų tautiškų reikalų? Mokėdami bausmes suduose, mes užsitraukiame panieką svetimtaučių, remdami tautiškus reikalus, užsipelnytume ant paguodonės.

Buvęs ant baliaus.

A. a. Stanislovas Homaleckis (Malevskis).

17 d. vasario Flowres ligonbutyj pasimirė žinomas musų tautietis Stasys Homaleckis (čia jis vadinosi Malevskiu).

Velionis yra gana augštos kilmės, apšviestų tėvų sunus: tėvas jo buvo daktaru, o motina Peterburgo universiteto profesoriaus duktė. Tėvas paliko jį mažą, auginimu užsiėmė motina. Gimnaziją lankė Vilniuje, o universitetą gamtos mokslų fakultetą Peterburge. Peterburge jis prigulėjo prie laisvės mylėtojų ratelių neužkenčiamų valdžios. Buvant ant paskutinio kurso, pas jį užtiko laišką draugo iš kalėjimo; už tai ištrėmė ant 5 metų į Siberiją. Vargai Siberijoj sunaikino ir teip nedideles velionio pajiegas.

Po 5 metų jam buvo daleista grįžti iš Siberijos, bet uždrausta buvo apsigyventi dideliuose ir fabrikiniuose miestuose; taigi galėjo apsigyventi tik ant kaimo ir da-gi po policijos prižiura. Kadangi tokiose sanlygose tiesiog negalima apšviestam žmogui prasimaityti, tai Stasys, nors mylėdamas tėvynę, 1894 m. atvažiavo į New Yorką. Čia ir nemažai jam atsėjo vargo pamatyti. Nors draugai norėjo jį nekartą sušelpti, bet jis aukų nepriimdavo, laikydamas jų priėmimą už pažeminantį. Maitinosi iš to, ką uždirbdavo savo raštais. Rašė jis lietuviškai, lenkiškai, angliškai, prancuziškai, vokiškai ir maskoliškai.

Puskutiniuose laikuose jis pradėjo rašyti plątų kalbąmokslį angliškos kalbos, kurį norėjo išleisti „Lietuvos" išleistojas, bet gaila, kad darbo nejstengė pabaigti. ir per tai tas darbas turės nueiti ant niekų, kadangi nebus kam užbaigti.

Velionis ne kartą skundėsi, kad dėl menkos sveikatos ir sunkaus medegiško padėjimo negali parupinti lietuviams moksliškų raštų, ant prasimaitinimo turėjo rašyti svetimiems, kurie už raštus gali mokėti. Nors velionis buvo gana didelio mokslo, bet tuom nesididžiuodavo. Draugai, žinodami jo vargus ir žinodami, kad aukų nepriims, samdydavo nuo jo lekcijas. Savo gi paskutinį centą jis atiduodavo varguoliui.

Nuo atvažiavimo į Ameriką jis buvo karštas socialistiškas agitatorius; agitavo lygiai terp lietuvių, kaip ir terp svetimtaučių. Paskutiniuose laikuose apleido socializmą ir pastojo spiritistų pasekėju.

Jis buvo dideliu priešu caro ir jo despotizmo ir čia Amerikoj; jis iki paskutinių savo dienų buvo priešu ir kapitalizmo.

Atėjus pas p. Dumšą telegramui, jog ligonbutyj numirė musų vientautis, tuojaus nutarėme parsigabenti kuną, neduot palaidot miesto kaštais. Ant palaidojimo nereikėjo eit kolektuot pinigų po namus, bet draugai, atėję ant šermenų pas p. Draugelį, mielai ir doliariais dėjo. Ant palaidojimo sudėjome 93 dol. 65 c. (atskaita ir aukautojų vardai kitoj vietoj. Rd.) ir visi tie pinigai išleisti ant palaidojimo kuno.

Ant laidotuvių net iš kitų miestų pribuvo laisvamaniai, iš Philadelphios atkako kun. Dembskis, kuris laikė ir prakalbą, gerai sukirsdamas farizėjams.

Kunigas musų parapijos ir turėjo progą pasinaudoti iš laidotuvių ir niekino ir keikė, kaip tik jo neprausti nasrai įstengė. Doras vienog žmogus net priešams pasimirus duoda ramybę, iš mirties naudojasi ant keiksmo tik bobų negražiais vardais apkrikštytos ypatos.

Laike laidojimo važiavo 10 karietų ir karų pilnų lietuvių.

Velionis nuo keletos metų nevalgė mėsos,

Homoleckis todėl savo pravardę perkeitė Amerikoj, kad jo turtingi giminės nedažinotų apie jo gyvenimą.

Kadangi jis, gyvas budamas deginimą pripažino už geriausią laidojimo budą, tai mes jo kuną sudeginome Fresh Poud Crematorijoj.

J. Naujokas.

Nauji Raszt

Trumpa senobes Istorija.

Isz maskoliszkos kalbos verte D.

mėn nusileidžia, veda karžygius mušin, gelbi savo numylėtus ir sunus nuo mirtinų kirčių; kartais, susigrumus mušyj, juos pačius suželdžia marus žmonės. Dievų galybė didi, bet ji visgį sulyginama su žmonių galia; dievė-kariautoja mušyj klykia, kaip kelios dešimtys žmonių; juros dievas keturiais žingsniais peržengia pusę juros.

Savo dainose grėkai be galo galėjo pasakot apie dievus ir didžius žygius galingų dievų sunų. Šitose pasakose (grėkiškai mytuose) išsireiškia suopračiai grėkų apie pasaulę, žmogaus dvasią, jų papročiai ir tvarka, viskas, ką jie girdėję buvo, ar ką išmisliję, visas jų mokslas ir išmintis.

IV.

Grėkų miestai 700—480 m. K. N.

Homėro karžygių laikuose šalis pilna buvo pilių, apie karias stuksojo sodžiai. Neretai keletas vadų su savo giminėmis susiviedydavo vienoj pilyj: ji tuomet pavirsdavo į tikrą tvirtynę, tapdavo *miestu*. Mieste ponai susitardavo sprest apie dalykus bendrai, o į vadus ir sudus ir sudžias laikinai išrinkdavo paeiliuj iš kiekvienos giminės vieną, ar kelis vyrus. Tankiausiai nustojo vadinę juos carais.

Pirklių kelionės. Nausėdijos nuo 700 m. K. N. Ponams ir jų draugams reikėjo pritaisyt daugelis indų, rubų, padarų, šarvų: viduj miesto sienų ir netoli nuo jų apsigyvendavo daug amatininkų. Seniau turtingiejie grėkai devėjo rubus iš Azijos audeklų, dangstė savo kambarius atvežtais dyvonais, valgė ir gėrė iš finikiškų taurių ir bliudų. Dabar pradėjo namie patys viską dirbt. Negan to: kada-gi žmonių vis daugiau vaisinosi ir reikėjo pirkinėt svetima duona, įvežt ją iš kitų šalių Grėkijon, pradėjo išdirbt padarus išvežimui. Ypač meniškai padarydavo grėkai molinius ąsuočius ir taures, papiešdami juos paveikslais su juodu ir raudonu dažu.

Grėkiški pirkliai važinėjo jura į vakarus ir rytus nuo savo tėvynės parduoti savo pirkinių. Nekuriose vietose grėkai išvaikydavo pirmuosius pirklius, finikus. Daugelis grėkų išvažiuodavo iš tėvynės dėl angštumo ir statydavo svetimoj šalyj naujus miestus, *nausėdijas*.

Iš savo juros grėkai į žiemius nuplaukė per ištakas iki Mėlinosios juros. Tolimiausios jų nausėdijos žiemiuose buvo prie įtakų į jurą didžiųjų dabartinės pietinės Maskolijos upių, Dnėpero ir Dono. Pietuose jie apsigyvendavo Egipte ir Kirėnoj (šios dienos Barkoj). Vakaruose daug grėkiškų nausėdijų atsirado Italijos ir Sicilijos pakraščiuose; tolimiausios nausėdijos vakaruose buvo dabartinėj pietinėj Francuzijoj (Marselio miestas — tai senobinė grėkų Massilija) ir ivai ir du [illegible] Kirėkija, [illegible] juros pakraščius. Bet dėjo bomba[illegible]eidavo toliau pakraščių ir salų. aplinkines [illegible]ninkystė. Didiejie grėkų laivai koliškas k[illegible] su irklais ir gairėmis. Ant didelių raporte pa[illegible] trierų — irkluotojai sėsdavosi laivo liai nė jokis trimis eiliomis, viena ant kitos; jie rėjo, kadaigreit ir lygiai pagal balsą vamždelio dittu bom[illegible]. Juos pririnkdavo tankiausiai iš ne- Privatiško[illegible]. Laivai galėjo praplaukt 16—18 duoda, jo[illegible] per valandą, beveik kaip dabartiniai [illegible]iai. Kelionei išrinkdavo ramų laiką ir moteri[illegible]avasario iki rudenio; žiemą neplaukinžinieria[illegible]

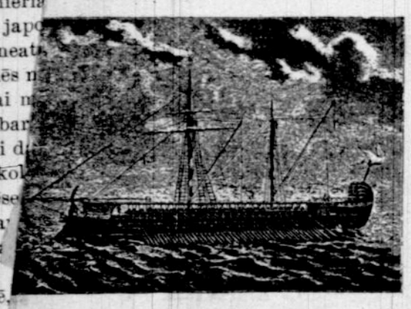

Didelis trirkilis grėkų laivas.

Ant japo[illegible]ivo. Kariški laivai turėjo aštrų, stiprų liai neat[illegible]kaustytą pirmagalį; mušiuose stengėsi su nuolės n[illegible] nežino pirmagaliu pataikyt šonan priesų laivo koliai n[illegible] stor jį pramušt. bombar[illegible] dami d[illegible] Pirklystės miestai. Naujus miestus maskol[illegible] statė pas juros atienius; tokiu buvo, pvz., tynėse[illegible] *Syrakuzų* miestas Sicilijoj; labai pralobo ir kada[illegible] padido senasis *Korinto* miestas ties Peloponėzu, buvęs ant sąsmukos terp dviejų gilių ne [illegible] įlankų, įsismeigiančių iš vakarų ir rytų. Jei- kur [illegible] gu senobinis miestas stovėjo toli nuo juros, vynė[illegible] tai rupindavosi pasidaryt uostą; teip atsitiko ne ga[illegible] su *Atėnais*, svarbiausiu miestu nedidelės Attikos šalelėj (visa Atika didumo vidutinio japo[illegible] musų pavieto). Viduryj Atėnų užsiliko senobinė tvirtynė ant stataus kalnelio (grėkiškai *akropolis* — t. y. pilis ant kalno). Ji veliau skaitėsi sventa vieta ir joj tiktai bažnyčios tilpo.

Paminėti miestai, apart jų dar *Milėtas*, Mažojoj Azijoj, buvo kuodidžiausi Grėkijoj. Bet pagal gyventojų skaitlių jiems toli iki didelių dabartinių miestų. Skaitlius jų gyventojų buvo iki 80—100000. Daugumas-gi miestų buvo daug mažesni, po 5—10000 gyventojų.

Bet beveik kiekvienas toksai miestas su aplinkiniais kaimais ir pakraščio rėžiu buvo neprigulmingas ir turėjo savo valdėsi. Tokių savyrankių miestų-viešpatysčių Grėkijoj buvo apie 100, o jeigu skaityt ir nausėdijas, tai jų skaitlius buvo iki 1000. Nuo augšto kalno vienos viešpatystės matyt buvo kaimyniškos viešpatystės tvirtynė, jos kalnai arba uostas.

Miestiečių kareiviai. Senobėj į karę eidavo ponas su savo baudžiauninkais; vieni ir kiti ne vienaip apsišarvoję buvo, nevienaip mušėsi. Miestas netik daugiau kareivių galėjo prirengt, nėgu seniejie dvarai ir rumai; miestiečiai apart to vienodžiau mušėsi: juos lengviau buvo surinkt ir išmokyt vienaip mušties. Kiekvienas turėjo pats apsišarvuot; pagal ginklus juos ir sustatydavo; skirium raiteliai, pėstiejie, apsišarvoję šarvais povirš raudonų marškinių, stovėjo priešakyj; tai buvo turtingesni žmonės, nes gerai apsišarvuot brangiai apseidavo. Mušyj šarvuotiejie kareiviai, nesiskubindami, ėjo, pagal balsą vamždelių; ir jie ėjo dviem ar trims eiliomis, it kokia siena, suglaudę plačias skydas vieną prie kitos ir atkišę ilgus durtuvus, sieksnio ilgumo; visi karžygio šarvai svėrė daugiau 2 pudų, per tai jų dalį vežė ant vežimų.

Šitoki karžygiai ir ėjo ir mušėsi tiktai liepti. Jau nustojo brangint imtynes drąsuolių, ką pirmyn išlysdavo; važiuoti mušiai ir-gi išnyko. Priešą įveikdavo galybė visos suvienytos mynios. Eiliose greta stovėjo draugai ir kaimynai, kurie prisiegdavo kartu muštis ir krist. Į kovą einant, jie dainavo sutartines dainas.

Šitoki karžygiai buvo didžiausia miestiečių kariumenės galia; iš šalių ir užpkalyj eidavo neturtingiejie kareiviai, ką negalėjo nusipirkt brangių šarvų ir mušėsi su trumpais mėtomais durtuvais, ar vilyčiomis iš laukų. Paprastai jie pradėdavo mušį ir vydavosi paskui bėgančius priešus. Bet mušyj viršų imdavo šarvuotiejie kareiviai.

Sparta. Apturėti tokiai kariumenei reikėjo karžygiai išmokyt vienodų vikrių judėjimų, reikėjo iš jaunų dienų kunas sustiprint. Garsiausiais kareiviais buvo *spartiečiai*, Peloponėze. Tai buvo gaspadoriai geriausių žemių Lakonijoj; jie kartu susivienyjo apsigyvent svarbiausiam Spartos mieste. Nuo baudžiauninkų, ką dirbo ant jų žemių, jie gaudavo duoną, vyną, stogą, o patys praleisdavo laiką, užsiėmę lamdynių žaislais, kovos dalykuose išsitobulinimu ir maršavimu. Jie gyveno, tartum, kazernėj ar stovynėj,

Šarvuotas grėkų karžygis.

lyg vis laukdami karės. Ir iš tikrųjų daugybė baudžiauninkų visnomet galėjo sukilt, pertai spartiečiai turėjo juos baugint, jeigu norėjo pasilikt ponais.

Kiekvienas spartietis buvo po akių kariškos vyriausybės; niekas negalėjo išvažiuot be jos daleidimo, ypač užrubežin. Spartoj manė, jog svetima tvarka gali duot blogą paveikslą ir sujudint pas valstiečius norą padaryt pas savę kokias nors permainas. Dėl to tai žvairom žiurėjo Spartoj ant svetimųjų, ypač-gi neramiuose laikuose kartais iškart prašalindavo visus svetimtaučius, mieste apsigyvenusius. Tikras karžygis — Spartoj manė — jeigu nenori išsilepint, turi priprast prie prasto gyvenimo ir nesibijot vargo. Visi karžygiai, kaip draugai, turi visi lygiai užsilaikyti; užlaikymui draugiškos vienybės, jiems liepta buvo suseit ant bendrų pietų; vyriausybė ir patys vyriausiejie vadai, kurie Spartoj tebesivadino carais, sedėdavo kartu su kitais už stalo.

Pas valstiečius stengėsi pakelt kareivišką vertę: jiems įkalbinėdavo, kad nesibijotų jokių priešų, guodotų savo verčią, tvirtai stovėtų mušyj ir iki paskutiniam muštusi, kur liepia vadas ar pareiga. Vaikus nuo septynių metų imdavo iš namų ir atiduodavo į kareiviškas mokyklas. Čion vaikai buvo paskirstyti į kuopas po valdžia senųjų karžygių, kurie kietai juos užlaikė. Jaunikaičiai 16 metų iš čion išeidavo į begalę tarnystą iki senatvės.

Pramonė. Pajuriniuose ir pramoninguose miestuose, kokiais buvo: Milėtas, Atėnai, Korintas, Syrakuzai, atsirado kitoki papročiai. Žmonės čion buvo žingeidus, nenusėdą, mėgstą pasikalbėt ir pasiginčyt; pirklių ir amatininkų darbas laisvam žmogui nesirodė biauriu ėsąs. Atėnuose sakydavo, kad tėvas ant senatvės negali reikalaut nuo sunaus pašelpos, jeigu jo pats nebuvo išmokinęs kokio nors amato.

Mažam miestelyj, noroms-nenoroms, tie patys žmonės padarydavo visokius daigtus: stalus, ratus, lovas, statydavo namus ir tt. Jokiam amate perdaug neišsitobulindavo. Dideliuose miestuose, kur daugelis žmonių reikalauja vienodų daigtų, kožnas meistras gali pasikakint savo amatu; negana to, vienas amatas skirstėsi terp keleto meistrų; vienas, pvz., piaustė odas, kitas siuvo batus, dar batų siuvėjai skyrėsi į siuvėjus batų vyrams ir moterims; vieni rubus sukirpdavo, kiti susiudavo ir tt. Pertai padarai tapdavo plonesni ir dailesni. Bet grėkai nepažinojo mašinų ir dirbdavo su įrankiais, kurie, sulyginant su dabartiniais, labai prastai išrodė.

Vergai. Meistrai, daigtus padirbą, tilpo mažose krautuvėse; jiems padėdavo šeimyna, arba jie pasisamdydavo darbininką, laisvą vergą. Išvežimui dirbdavo fabrikai ir dirbtuvės: ginklų, meblių, molinių padarų; jos netokios budavo didelės kaip dabartinės, nes ir jose dirbdavo su r[illegible]mis. Fabrikų darbininkais buvo vergai. Vienoj dirbtuvėj dirbdavo nuo 20 iki 100 vergų. Gaspadorius duodavo rubus, maistą, vietą, bet visą jų uždarbį prisisavindavo. Kits vergų ponas nenorėjo turėt su jais jokių rupesčių ir priežiuros; tuomet jis prisipirkdavo jų kuodaugiausia ir paskolindavo fabrikantams. Pas tulą poną Atėnuose buvo 1000 vergų, kurinos jis atiduodavo į kasyklas sunkiam darbui: tokiu budu iš savo vergų jis turėjo didelį pelną, apie 600 r[illegible]lių ant dienos, musų pinigais skaitant.

(Toliaus bus)

Isz visur.

‖ Piktumas maskolių ant Amerikos už laikymą Japonijos pusės, nuolatai auga. Prekėjai, užsteliavę amerikoniškus tavorus, grąžina juos atgal; kontraktai su amerikoniškais fabrikantais padaryti likosi atšaukti, kadangi girdi, maskoliai nenori pirkti amerikoniškų tavorų. Yra ir svarbesni randų nesutikimai. Amerika, pasiremdama ant sutarties padarytos su Chinais, paskyrė savo konsulius į Mugdeną ir Antungą. Maskolijos randas pranešė Amerikai, kad nepriims konsulių, kol maskolių rankose yra Mandžurija ir kol traukiasi už jos valdymą karė su Japonija. Nepriėmė Maskolija ir Amerikos prezidento paskirto konsuliaus ir į maskolių valdomą miestą Dalny.

‖ Sacharos tiruose, į pietus nuo Orano, plėšikai iš Tafileto užpuolė ant keliaujančios per tirus karavanos ir nuo jos atėmė tavorus ir verbliudus. Prancuziškas pulkauninkas Picadon išsiuntė kareivius vyti užpuolikus. Pavijo juos netoli Djebel Grus. Užgimusiame mušyje 40 plėšikų likosi užmuštų. Prancuzai atėmė nuo jų visus nuo karavanos atimtus tavorus ir gyvulius. Grįžtant prancuzams, netoli Beni Unif, ant jų užpuolė plėšikai; mušyje 8 prancuzai likosi užmušti, o 9 pašauti; užpuolimą vienog prancuzai atmušė.

‖ Londono laikraštis „Standard" praneša, buk maskoliai išdegino kokį ten miestą ant upės Shanghay, Chinuose ir iškserdė daug žmonių, o tame ne mažai moterų ir vaikų. Mieste New Chwang esanti maskoliški kareiviai teip mažai paiso ant disciplinos, kad europeiškos moterys čia negali gyventi, europiečių šeimynos nešdinasi kitur. Daug japoniečių darbininkų, keliaujančių iš Mandžurijos namon, maskoliai biauriausiu budu užmušė.

‖ Mieste Unson, Mandžurijoj, maskoliai užėmė kastynes amerikoniškos kompanijos ir išvaikė visus amerikoniškus urėdninkus. Iš Charbino maskoliai išvijo visus amerikonus, anglijonus ir japoniečius; pavaldinių kitų kraštų neužkabinėja; tą patį padarė ir kituose miestuose, o tame ir Porte Arthuro.

‖ Prancuziškas unteforcie[illegible] Grissalonge padavė karės ministerijai plianą lengvai perdirbti prancuziškos kariumenės karabinus teip, kad jų magazynuose galėtų buti visada 18 šuvių; dabar yra tik 8. Užmanymą Grissalonge tirinėja dabar specialistų komisija.

‖ Popiežiaus rume yra paveikslai 264 buvusių iki šiol popiežių. Prancuziškas istorikas Duquesne ištyrė, kad iš tų popiežių 6 buvo netikri; jam pritarė dabartinis popiežius ir tokiu budu iš surašo buvusių popiežių 6 likosi išbraukti. O vienog jie buvo.

‖ Mieste Beuthen, Šlezijoj, prasidėjo prova lenkų, apskustų už užpuolimą laike rinkimų ant centrum partijos susirinkimo, iš ko užgimė muštynės, kuriose besimušanti naudojosi iš karabinų ir revolverių. Tose muštynėse daug žmonių iš abiejų pusių tapo sužeistų, buvo ir mirtinai sužeisti.

‖ Į Peschawar, Indijose, atėjo žinia, buk maskoliai išgriovė Afganistano rubežinius ženklus. Jeigu tai teisybė, tai matyt maskoliai Azijoj karę stengiasi išplatinti, į ją ir Angliją stengiasi įtraukti, nes tąsyk Prancuziją turėtų padėti Maskolijai. Erzinasi maskoliai ir su Amerika.

‖ 400 maskoliškų studentų, lankančių Berno universitetą, atlaikė susirinkimą ant apkalbėjimo, ar ne priderėtų pasinaudoti iš Maskolijos karės Azijoj ant išliuosavimo Maskolijos iš po netikusio caro despotizmo. Susirinkę išsiskirstė šukaudami: „šalin su carizmu!"

‖ Pereituose metuose ant Maskolijos geležinkelių 1889 ypatos likosi užmuštos, o tame 1847 geležinkelio taisnai. Imant ilgį geležinkelių, išpuola Maskolijoj daugiau ant geležinkelių užmuštų net negu Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos.

‖ Iš viešpatystės iždo paskyrė 400000 rublių ant pastatymo Varšavoj maskoliško teatro, kokio Varšavoj nebuvo. Kas eis į tą carišką teatrą, jeigu Varšavoj maskolių nedaug? Jie neįstengs teatrą užlaikyti, jeigu į teatrą neis nemaskoliai.

‖ Šiaurinėj Afrikoj Tripolise, 14 d. vasario siautė baisi audra su debesų praplyšimais, nuo kurių užgimę tvanai išnaikino labai didelius laukų plotus. Ant jurių paviršiaus ir ant laukų plaukinėja daugybė prigėrusių žmonių ir galvijų.

‖ Angliška Bibliška draugystė apvaikščiojo šimtmetines sukaktuves nuo savo užsidėjimo. Per tą laiką išleido ji 180 milijonų Biblijų 400 kalbų, o tame ir lietuviškoj.

‖ Netoli Barcelonette, pietinėj Prancuzijoj, nusiritusi nuo kalno sniego lavina pagriebė 19 einančių keliu prancuziškų kareivių; 6 kareiviai likosi užmušti.

‖ Manillėj suareštavo kasierių Amerikos kariško laivo, „Oregon", Harry Earl Biscoe. Jis ant savo reikalų išleido $1600 laivo pinigų.

‖ Pereituose metuose ant Filipinų salų atkako 19393 ateiviai, kuriame tai skaitliuje buvo 10668 amerikonai, 4324 chiniečiai, 952 japoniečiai.

‖ Japoniečiai atėmė nuo laivo „Korea" 670 tonų mėsos, gabenamos maskoliams iš San Francisco.

‖ Kalnuose Bolivijos užtiko užkastą senovės inkų skarbą vertės 18 milijonų doliarių.

Svetur.

— Ar mes silpni? Klausiu vieną lietuvį, klausiu kitą.

Vienas žiuri žemėn, kitas myga savo kišenių, trečias dairosi kaszin kur, nesuprasdamas tokio klausimo. Bet štai kaip patiko šitą klausimą viena man žinoma šeimyna.

— Ar-gi mes silpni? — tariau aš, žiurėdamas į šeimyninkę.

Teip užklausta, pažvelgė į vyrą, vyras į žemę, moša į brolį, brolis į tėvą, kuris sėdėjo ant pečiaus. O kur žiuri senelis, išgirdęs tai? — Jis pažvelgė ant dviejų savo anukų, kurie prie stalo skaitė lietuvišką elementorių.

— Jus patyloms išrišat mano klausimą, tariau aš, — o senelis gudriausiai; jis rodo: kas linksta prie mokslo, tas nebesilpnas.

— Ts-ėe — tarė senelė — jis visados apie mokslą mislija, bet kas iš to? Ar mažai pinigų padėjom ant Juozuko? O kiek kruvino prakaito, kiek ašarų!..... o kas iš to! Trįs kartus apverkiau ir apraudojau jį: vieną kartą, kad pradėjo mokslus eiti.... Numanė mano širdis, kad nieko gero nebus iš jo..... paliko kaszinkokiu „revizoriu" ir išvažiavo kaszinkui, [illegible] jį ir matėm. Tik štai miręs.... Nau- [illegible] ateina žinia [illegible] Del [illegible] Tilžėj yra dabar 32 dakta[illegible] Kliuba apie 30 [illegible] jas upelis ašarų, naujas širdies gėlimas..... gaila!.... Bet maž to! Atvažiuoja jo pati su vaiku..... bežodžiai.... maskalka su maskoliuku..... per urėdninką pasakė, kad ji ponia ant Juozo tėviškės.... Dievuliau!.... ji ponia ant musų.... žemelės!.... Kaip Dievas teisingas užmokės jam už tai?!....

Nutilo senelė. Man širdį suspaudė didžiausias sopulys dėl jos teisingo iškalbinėjimo. Pažvelgiau ant senelės. Ji neverkė dabar, jos raudonos akys buvo sausos, ji išverkė jau visas ašaras dėl nelaimingo sunaus likimo ir savo vargų.....

Atsiduksėjusi, tarė ji:

— Kad butų kunigu likęs, bent Dievui ir žmonėms butų patarnavęs....

— Nelaimingas! — tariau aš; jį suėdė rusiškos mokyklos, bloga draugija ir..... — čia nutilau, o norėjau pasakyti, maža jusų įtekmė ant Juozuko, bet susiturėjau, nebeišpuolė. — Tegul Jonukas su Petruku gražiai tarnaus Dievui ir žmonėms!

Iki šiol negaliu užmiršti šitų atsakymų senelių. Ar tai negraudingas pamokslas?! Ar neaišku, jog tik tėvynės meilė ir lietuviškas mokslas (kurio mes teturim tik pradžią) tegal mus apšviesti teisybės šviesa; jie tegal išgelbėti mus nuo visokių atskalunų, klaidunų ir ištvirkėlių, kurie svetimą sėklą sėja tėvynėj ir augina piktžoles..... Tik sutvėrimas lietuviškų bendrybų, draugysčių visuose pakraščiuose svieto, kur tik išeina musų broliai, jieškodami laimės, tik užlaikymas įtekmės ir auklėjimas meilės tėvynės jos sunuose-išeiviuose gal sugrąžinti juos prie Lietuvos, parodyti, kad nevien kunigai ir bažnyčios tė'ra reikalingi Lietuvoj, bet ir mokintojai, mokyti žemdirbiai, gydytojai, aptiekoriai, advokatai, inžinieriai, fabrikai, dirbtuvės, krautuvės ir t. t.

Kiek musų krašto grudų, kiek linų, kiek vilnų, skurų ir t. t. išveža iš musų krašto, kad perdirbę kitur sugrąžinti mums atgal ir išimti nuo musų mokestį sav už darbą! O mes bėgame svetur, jieškodami darbo ir duonos! Gal tie musų išeiviai parneš tėvynėn medegišką spėką, padės ekonomišką pamatą musų tėvynėj ir, gelbėdami tautišką idėją, išpirks tas aukas, kurias dešimtimis neša tėvynei musų dvasios galiunai!?

Laikykime tvirtą ryšį tėvynės su broliais-išeiviais, rengkime vietą tėvynėj jų triusui, platinkime lietuvišką mokslą, tegul dega kiekvienoj širdyj tautiška ugnis, tegul teisybė viešpatauja!

M.

Kunigui pavogtas arklys.

Jojo sau keliu raitas kunigas per mišką, ant pavakarės prisiėjo laikas jam poteriauti. Nusėdęs nuo arklio, išsitraukęs knygą, arklio atklapas užsimovęs ant rankos ir eina, arklį vedinas, knygą skaitydamas, poteriaudamas.

Miške mato tą kunigą du vagiu ir rokuojasi:

— Pavogkime tą arklį nuo to kunigo.....

— Nė bandyti nebandyk, nieko neveiksi.... — tarė antras.

— Na, aš pamėginsiu, tik tu priimk arklį.....

Pamaži, iš užpakalio priėjęs, nuėmė balną, užsidėjo sau ant kupros, paskui, numovęs kamanas, pasižabojęs ir eina paskui kunigą.

Arklys liuosas liko.

Antrasis vagis, pagavęs arklį, spruko į mišką, o tas eina paskui kunigą, žinoma, kaip arklys, ir išsitemps ir vėl lygiai eią paskui.

Kunigas, pabaigęs poterius, sės jau joti; atsisuka — arklio vietoje žmogus pažabotas ir pabalnotas. Žiuri, nustebęs.

Vagis, nieko nelaukdamas, klupt, ant kelių prieš kunigą — verkdamas, tarė:

— Dėkui tau, tėveli dvasiškasis! Buvau per raganas užkeiktas į arklį, dabar per tavo šventas maldas atvirtau į žmogų, kur nori, čia manę dėk....

Kunigui gaila likti be arklio, bet džiaugsmas išgelbėjus žmogų nuo prakeikimo.

— Nereik man tavęs, vaikeli, — tarė kunigas — eik sau, kur tavę Dievas veda....

Vagis, puolęs dar po kojų, padėkavojęs, spruko į mišką prie arklio ir antrojo vagies, su balnu ir kamanomis, nešinąs.

Žemaitė.

Žvaigždžių persikeitimai.

1901 m. ant dangaus užtiko trįs naujas žvaigždes. Visų tų žvaigždžių šviesa nuo to laiko sumažėjo, ant jų atsitiko ir kitokios permainos; dabar visos trįs tos naujos žvaigždės žiba silpnai. Garsi Licko žvaigždžių tėminyčia ir pereituose metuosė ant jų atliko eiles spektroskopiškų tirinėjimų, ant susekimo sudėjimo tų naujai surastų žvaigždžių. Spektras žvaigždės pramintos vardu Nova, Vežėjo žvaigždžių surinkime nuo 1901 metų žymiai persikeitė, kadangi jame tulos šviesios linijos suvisu prapuolė ir drauge su tuom ir šviesa žvaigždės sumažėjo iki 14 kliasos didumo. Kita gi žvaigždė Persiaus žvaigždžių surinkime sumažėjo iki 12 kliasai didumo; ir jos spektre nuo 1901 m. teiposgi patėmijo dideles permainas. Už tai tulos linijos, prapuolusios pirmoje žvaigždėj, šitoje dar vis matyt, vietoj tų čia prapuolė kitos linijos. Ir trečioje žvaigždėj, Dvynučių žvaigždžių surinkime, patėmijo žymias permainas spektre ir žvaigždės didumas pasimažino. Iš tirinėjimo spektro matyt, kad visos tos naujos einančios mažyn žvaigždės dabar turi tokį jau spektrą, kokį duoda miglotinės, iš kurių, kaip mena, pasidarė visi dangiški svietai, neišskiriant ir musų žemės, o kas svarbiausia, kad tokios žymios permainos pasirodė į porą vos metų. Šviesa jų į teip umą laiką sumažėjo net 1000 kartų; jeigu ir toliaus eis teip, kaip iki šiol, tai visos trįs naujos žvaigždės persikeis į mažas miglotines, kokioms ir pasiliks. Taigi matyt, kad didelиuose dangaus ruimuose, kaip seniai, kada iš miglotinių tvėrėsi dangiški svietai, darėsi žymios permainos, visoki persikeitimai, teip jie darosi ir dabar: iš miglotinių, kokių yra dar dideli plota dangaus ruimuose, tveriasi nauji svietai arba žvaigždės, pasitaiko vienog ir atbulai, tai gi kad susitvėrusios jau žvaigždės persikeičia vėl į miglotines, iš kurių vėl galės tvertiesi naujos žvaigždės.

Vietines Žinios.

— Šiaurinėj miesto dalyj priviso daug plėšikų; nėra tos dienos, kad jie neužpultų ant praeivių; veržiasi ypač į saliunus ir aptiekas, kurios ilgiau buva atidarytos negu kitos pardavinyčios; su revolveriais suvaldo saliuninkus ir aptiekorius, ištuštinę pakavones, su pinigais nešdinasi laukan. Visų užpuolimų negalima nė suskaityti.

— Pereitą sanvaitę Chicagoj pasimirė 674 ypatos, kuriame tai skaitliuje buvo: 354 vyriškiai ir 310 moterų; vaikų iki 5 metų amžiaus pasimirė 173, senelių virš 60 metų 171. Daugiausiai mirčių buvo nuo plaučių uždegimo, nes 151, nuo džiovos 69. Užmušystų buvo 36, patsžudyščių 10.

— Kelnorėj pametusios jį pačios, pn. 711 N. Washtenaw ave., pereitos nedėlios dieną pasikorė norvegietis John Rusted. Žmogus meldė pačią gyventi drauge, bet ji ant to nesutiko. Matydamas, kad ne gali perkalbėti, nuėjo į kelnorę ir ten pasikorė.

— Pereitos nedėlios dieną, ant Archer ave. iššoko iš rėlių elektriškas karas ir su dideliu smarkumu užbėgo ant akmens. Stovintis ant pliatformos A. Schulze nupuolė ant ulyčios ir teip dručiai apsikulė galvą, kad gabenant į ligonbutį, pasimirė.

— Pereitą senvaitę, ant kupulos naujo pačto rumo, dirbant darbininkams, nugriuvo, matyt negerai įtaisyti, darbininkų pastovai, ant kurių buvo daug darbininkų. Vienas darbininkas prie to likosi užmuštas, o keli tapo sužeisti.

— Ateinančią nedėlios dieną, 8 val. vakare, aptiekoj Dr-o Graičuno, ant 18 gatv., atsibus susirinkimas „Aušros" D-tės, ant kurio užprašomi visi prijaučianti musų mokslėiviams.

Guodotini Draugai Tautiečiai!

Tiems, ką pasiunčiau tikietus ant pardavimo leidžiamų ant išlaimėjimo 1000 cigarų, ant naudos mokslėeivių ir priminiau, kad iki 10 d. kovo 1904. butų viskas, t. y. pinigai ar neparduoti tikietai, sugrąžinti; ir dabar tą patį primenu, podraug meldžiu, kad teiktumetės skubiau pasidarbuoti ir kas reikia, man prisiųsti. Apie naudą mokslo jums nereikia aiškinti, nes aš tokiems pasiunčiau tikietus, kurie supranta mokslo reikalą. Kas kiek parduos tikietų arba neprisiųs, bus „Lietuvoje" pagarsinta, nes čionai veda kontrolę „Aušros" draugystė.

J. Naujokas.
10 E. 3-rd Str.
New York City.

Draugysczių Reikalai

Mitingas.

Chicago, Ill. Utarninke, 8 d. kovo, 8 val. vakare saleje pn. 3400 Auburn ave., Jaunu Amerikos Lietuviu Pasilinksminimo Kliubas, laikys savo susirinkima, ir praszo kiekviena sanari pributi, o iszgirs gera naujiena. Kiekvienas jaunas lietuvys privalo pristraszyti, katras nori prasilavinti kuniszkai ir protiszkai. Kliubas turi prietaisas del darymo gimnastiku, Isz kuriu sanariai naudojasi du syk ant sanvaites. Sanarius iszmokina szokti dykai. Instojimas dabar tik $2.00, o menesiniai mokescziai 50c.

J. Bagdžiunas, sekr.
3314 Mospratt st., Chicago, Ill.

Ansonia, Conn. Lietuviszkas Pol. Kliubas laikis menesini susirinkima antra panedeli, tai yra 13 d. kovo 2 val. po pietu, vokieczių saleje ant Maple ulyczios, ant kurio užprasome atsilankyti visus lietuvius; bus apszvenkami svarbus reikalai.

Telpgi primename, kad nuo szio laiko susirinkimai bus laikomi reguliarszkai, kas antra panedeli kožno menesio.

Komitetas.

Paszventinimas veliavos ir balius.

Chicago. Dr-te Apveizdos Dievo apvaikszczios iszkilmingai diena pasventinimo savo naujos veliavos ir tures baliu nedelioj, 24 balandžio, Freiheit Turner saleje, 3421 S. Halsted st. terp 34 ir 35 ul. Toje dienoje Dr-te pilnoje parodoje iszmarszczios isz bažnytines sales ir eis su muzika in Freiheit Turner sale. Ant sales bus laikytos prakalbos, dainos, deklemacijos ir tt. Potam Dr-tes balius. Inženga ant sales 25. Visus lietuvius ir lietuvaites užkvieczia pasirengti ant szios iszkilmes.

Komitetas.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau Juozapo ir Mateuszo Jusaiczių, Suvalku gub., turiu pas juos svarbu reikala. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Mike Kataukas,
Box 45, Franklin, Wash.

Pajieszkau savo brolio MotiejausBleizgio, Suvalku gub., turiu in ji svarbu reikala. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Antanas Bluzgis,
Box 228, Munhall, Pa.

Pajieszkau savo pusbrolio Antano Kliknos, Kauno gub., Raseiniu pav., Vidukles parap., Pilkiu kaimo; turiu in ji svarbu reikala. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Juoz. Laužeckis,
2911 Marvin av., Scranton, Pa.

Pajieszkau savo szvegerio Aleksandro Brokoraus, Kauno gub., Raseiniu pav., Vainutos parap., Galnes kaimo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

M. Schermis,
107 Berry st., Brooklyn, N. Y.

Pajieszkau savo draugo Antano Cziupalczio, Kauno gub., Reseiniu pav., Jurbarko parapijos, kaimo Kalnenu apie 4 metai Amerikoje, pirmiau gyveno Pittsburge, Pa., dabar rodosi ten malnose kur aplinkui. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Jurg. Jankauskis,
128 W. 51th st., Chicago, Ill

Pajieszkau savo brolio Juliaus Cziputio, per pereitas kaledas jis iszvažiavo nežine kur, ketino važiuoti in Connecticuto valstija. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Frank Cziputis,
1119 Albright av., Scranton, Pa.

Pajieszkau savo brolio Jurgio Sinkevicziaus, paeina isz Suvalku gub., Vilkaviszkio pav., Gižu gm., koki 10 metu atgal gyveno Chicago, Ill. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Ant. Sinkevicze,
502 W. Cherry st., Shenandoah, Pa.
(4—IV)

Pajieszkau Miko ir Motiejaus Barnaviczių, Vilniaus gub., Traku pavieto, Butrimoniu vol., Kazimieravo sodžiaus. Pirma gyveno Lewistone, Mass Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Mot. Smalskas,
Box 5, Greenland, W. N. H.

Pajieszkau savo tevo, Juozo Tamulionio Suvalku gub., Seinu pav., Seiriju gm., Raleziuku kaimo, 13 metu kaip Amerikoje, antras metas kaip jis mane palikes iszvažiavo nežinia kur. Kas man apie ji pranesz gaus dovanu $3.00. Mano adresas yra toks:

Ant. Tamulionis,
Box 77, Cassandra, Pa.

Pajieszkau savo pusseseru Agotos ir Alenos Daktaraicziu, Suvalku gub., Marijampoles pav. isz Butkos. Jos paczios ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Miss Marijona Petrovskiute,
Box 942, Stoughton, Mass.

Pajieszkau savo draugu Franko Szcziukos, Antano Staniulio, Stasio Valtukaiczio, Bronislovo Jurgilos ir Juozo Miliaucko; metai atgal jie visi gyveno Londone, Anglijoje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Jonas Vosylius,
945 Spring st., New York.

Kasztai palaidojimo kuno musu tautieczio Malevskio. Ant to mierio paaukavo.

Jon. Naujokas	$2.60
T. Petrauskas	.50
A. Smith	.20
M. Ukialis	.25
Juoz. Bridžiulaitis	.25
Ant. Kriaucziunas	.25
J. Laukaitis — isz Newark N. J	.25
J. Buczinskas	.50
Jon. Tulabas	.50
Jon. Užupis	.50
Kaz. Rugys	.25
Ant Rimkus	.50
Juoz. Rugys	.50
Jon. Kardoka	.50
Pov. Valentukonis	.50
Seb. Mockevyczia	.50
Ant. Stankevyczia	.50
Jurg. Daugnis	.50
Gabr. Millius	.50
Vinc. Strogis	.50
Jon. Szunskis	.50
Petras Stankevyczia	2.70
Zigm. Zyczkauckiute	1.00
Jonas Liutkauskas	2.00
Juoz. Domiaas	1.00
Juoz. Szunskis	5.00
Ant. Stanynas	2.00
Ant. Szimkonis Lawrence, Mass	1.00
Dom. Malzys	1.00
Baltrus Yankaus	5.00
Vinc. Valentukonis	1.00
Jonas Martin	1.00
Petras Naujokas	1.25
Jonas Mikutis	1.00
Vincas Vaitkus	2.00
Frank Dobilas	2.00
Jurgis Norvaisza	2.00
Ant. Zaliauskas	2.00
V. Daunora	1.00
Jonas Orina	1.00
Ant. Dirgela	1.00
M. Kundrota

PINIGAI!

Dauguma žmoniu, gariau nežinodami, siunczia savo pinigus in kraju per visokius žydelius ir kitokius svetimtauczius, kurie dauguma tankiai subankrutyja, pabega ir žmoniu pinigai pražuva.

Jei nori siusti pinigus in kraju, tai siusk juos per „Lietuvos" redakcija, o savo pinigai su 14 dienu bus vietoje priimti ir niekados ne centas nežus. „Lietuva" jau 12 metu kaip stovi ant savo koju, turi savo didelius, be jokiu skolu namus, 3 lotus, drukarne ir už keles dešimtis tukstancziu dol. vertes tavoro knygomis ir kitokiais daiktais. Sziadien per „Lietuvos" redakcija siunczia savo pinigus visi lietuviai, lenkai, vokieczlai ir austrijokai. „Lietuva" yra tai didžiausias bankinis kantoras ir pacsto stacija, isz kuries pinigai plaukia in kraju pundais kožna diena.

Jei reikalauji szifkortes, tai pirk ja „Lietuvos" redakcijoj, czia taves neapgaus ir gausi laiva koki noresi. Raszsyk tuojaus, o gausi prekes visu szifkorcziu ir pinigu prekes.

Adresuok ant yardo „Lietuvos" iszleistojo sziteip:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St. Station 60. Chicago, Ill

"AUSZROS" Dr-tes fondas, besimokinanczial lietuviszkai jaunuomenei.

Sveczial pas Juozapa Dulbi Bridgeport, Conn., sumete $1.65
Nuo krikszinyu pas R. Kuloka Cuddy, Pa. prisiusta per F. Stykliu 50
Minersvilles, Pr. lietuviu aukos surinktos Antanines Draugelienes ir Mares Tampauskienes $17.85
Buvo $272.86
$292.86

Aukos kankintiniams.

Nuo krikszinyu pas R. Kuloka Cuddy, Pa. prisiusta per F Stykliu ... 50
V. Krantauckas Minersville Pa. ... 50
Buvo $109.74
Sykiu $110.74

Aukos VISZTALIUI.

V. Krantauckas, Minersville, Pa. ... 25
Buvo $3.87
Sykiu $4.12

Aukos ant kasztu delegatui in Nyderlandija.

V. Krantauckas, Minersville, Pa. ... 50
Buvo $60.87
Sykiu $61.37

Laisvamaniu Susivienyjimui.

V. Krantauckas, Minersville, Pa. ... 50
Buvo 50
Sykiu $1.00

Pigiai ant pardavimo pirmos kliasos Barberne, arti Lietuviszkos Szv. Jurgio bažnyczios. Biznis nuo seniai iszdirbtas. Priežastis pardavimo savininkas iszvažiuoja in kita miesta. Atsiszaukit pas:

K. J. Kodis,
3258 So. Morgan st., Chicago, Ill.
(3—11)

Ant pardavimo labai puikus saliunas, lietuviu apgyventoje apygardoje, vieta nuo seniai yra žinoma ir biznis puikiai iszdirbtas. Priežastis pardavimo, savininkas iszvažiuoja ant savo praperczio. Atsiszaukit pas

J. M. Urbas, Tel. Root 24
3324 S. Halsted st. Chicago, Ill.

Ant pardavimo gera buczerne lietuviu apgyventoje vietoje, netoli lietuviszkos bažnyczios. Atsiszaukite pas

Peter Schyefen,
3465 S. Morgan st. kerte 33rd st.
Chicago, Ill.

Pigiai ant pardavimo gera buczerne vietoje lietuviu apgyventoje. Biznis jau nuo seniai iszdirbtas.

Ant. Laurinaviczia.
4628 Wentworth av., Chicago, Ill.

Naujausios Knygos.

No.

43 Pasakos isz gyvenimo lietuviszku Veliu bei Velniu surinktos Dro J. Basanaviczlaus. 470 puslap., Chicago, Ill. 1903m. Szioje knygoje telpa keli szimtai gražiu pasaku: apie roju (dangu), czysczlu, pekla; apie giltine, mara, kolera, apie dvases (duszias), velnius ir ju vaidinimusi ir tt. Pasakos užrasztos tokioje kalboje kokioje buvo pasakotos. Panevežyj pagal Panevežio kalba, Suvalku gubernijoje, pagal Suvalkieczlu-kalba, Prusu Lietuvoje pagal Prusu lietuviu kalba, Dzukijoj pagal dzuku kalba ir tt. Kas megsta gražias pasakas, tegul nusiperka szia knyga, o joje ras szimtus gražiu pasaku. Preke neapdarytos ... $2.00
Apdarytos $2.50

65 Karalius Apysaka. Dievas ir Karaliai, Evaldo pasaka. Iszleido L. S. D. P. Londone, 1903, pusl. 16. .. 10c

70 Lietuviszkos Pasakos Yvairios. Dalis I. Surinko Dr. J. Basanaviczius. Chicago, Ill. 1903 m. pusl. 280. Czia telpa 141 labai gražiu, juokingu, iszmintingu ir žingeidžiu pasaku. Kas szita knyga tures, tam geru ir gražiu pasaku niekada netruks. ... $1.50

71 Lietuviszkos Pasakos Yairios. Dalis II. Surinko D-ras J. Basanaviczius, Chicago, Ill. 1903 pusl. 330. Telpa czia 205 gražiu, žingeidžiu ir juokingu pasaku, bovyjancziu kiekviena skaitytoja ir klausytoja. .. $1.50

X71 Lietuviu aszaros, tris vaizdeliai isz Lietuvos gyvenimo. Tilžeje 1903, pusl. 23. Labai graži pasakaite. 10c

114 Prie dvaro. Parasze Žemaite. Tilžeje 1903, pusl. 47. Graži pasaka. 20c

124 Robinsonas Kruzius. Graži ir moraliszka pasaka. Antra pertaisyta laida. Chicago, Ill. 1903. pusl. 83. .25c

176 Vaidyla, originaliszka novele. Graži apysaka apie senoves lietuvius, stabmeldiszkus kunigus ir ju dievus 15c

301 Sofoklis Antigona. Tragedija teatrui. Tilžeje 1903, pusl. 39. ... 30c

365 Eiles Pranciszkaus Valczaiczio (Sekupasakos). Iszleido T. M. D. Plymouth, Pa. 1903, pusl. 165. Czia telpa su virsz 100 labai gražiu dainu 50c

507 Gamtos Istorija, pagal Povila Bert, verte Dras A. Baceviczia, spauda „Lietuvos" Chicago, puslapiu 209. Knygele su daugeliu paveikslieliu: gyvuliu, vabalu, žuviu, žmoniu, medžiu ir akmenu trumpai, aiszkiai ir suprantamai iszaiszkina mums gamtos istorija, ypacz tuos dalykus, ant kuriu žmones nuolatai žiuri, bet ju gerai nesupranta. Preke 50c

626 Dvideszimtmetines „Auszros" sukaktuves, Tilžeje 1903, pusl. 62. Istorija inkurimo ir gyvenimo laikraszczio „Auszros" iszeidinejusios Prusuose nuo 1883 m 40c

669 Kaip žmogus gyveno ant žemes? Parasze S. M. Iszleido T. M. D. pusl. 47. Chicago, Ill. 1903m. Knygute apraszo visa gyvenima žmogaus ant žemes nuo pat jo atsiradimo iki pasiekimo civilizacijos. 23 paveikslelial parodo senoves žmoniu vartotus akmeninius inrankius, namus, kapus ir tt. Preke 10c

721 Tautiszkas atgijimas Lietuviu ir kitu jaunu tautu. Atminczlai 20 metiniu „Auszros" sukaktuviu, Tilžej, 1903, pusl. 40. Istorijal laikraszczio „Auszros", kilimo ir atgijimo Rusinu, Czeku, Silezijos lenku, Bulgaru, Gruzinu ir Makedonicziu 20c

903 Isz musu praeities. Parasze Jonas Gražys. Iszleido L. S. D. P. Londone 1903, pusl. 16 ..... 10c
Darbininku kalendorius 1904 m. ... 15c
Laiszkeliai Voral ir Muses. Priliginimas prie ponu ir darbininku 5c

977 Varžytines, ka jos duoda kapitalistams, darbininkams, ir kaip jas reikia panaikinti. Iszleido Liet. Soc. D. Partijos London, 1903, pusl. 16. .. 10c

976 Valdžios pilvas. Parasze Jonas Gražys. Iszleido L. S. D. Partija. Londone, 1903, pusl. 16 ..... 10c

949 Paslepes vilko nasrus rodo lapes uodega. Iszleido L. S. D. P. Londone, 1903, pusl. 7 ..... 5c

1042 Kas ir kiek gali pirkti žemes Lietuvoje. Tilžeje 1903, pusl. 33. ... 10c

1080 Tiesos gaspadoriu ir samdininku Lietuvoje. Dalis I. Tilžeje 1903, pusl. 11 ..... 10c

1255 Kalbamokslis lietuviszkos kalbos (tai yra gramatika). Iszleista per L. L. Spauda E. Jagomosto, Tilžeje 1896, pusl. 84. ..... 50c

1315 Trumpa Vokieczlu Gramatika arba kalbamokslis lietuviams ir žemaicziams ant tobulo pasimokinimo vokiszkos kalbos. Parasze Kristupas Jurkszaitis. Tilžeje 1900, pusl. 89. Kietais apdareliais 75c

1529 Szlapus ir anapus grabo. Parasze J. Gerutis Chicago, 1903, pusl. 185. Mokliszkai dvasiszki gamtos tyrinejimai 75c
Apdaryta $1.00

Kalendorius 1904 metams 154 pusl., yra didžiausias ir geriausias kalendorius su daugeliu moksliszku straipsniu ir visokiu kitu svarbiu žiniu 25c

Kas užsimokes už „Lietuva" viso meto prenumerata $2.00 gaus szita kalendoriu dovanu.

BREVIORELIS

KATALIKIŠKA MALDU KNYGELE,

Pavesta Lietuvos Katalikiškai Jaunuomenei.

Knygeles mieras 2¾×3¾. Puslapiu 140, storis ¾ colio.

Maziausia, graziausia ir amingiausia maldaknygė nėtie bažnyčion. Miltos, miłparai ir suplikacijos dviejose kalbose: lotyniškai ir lietuviškai. Turi vista reikalingas maldas ir kalendorių teip kaip didėsė knyga. Balta plona gera popiera. Cia yra jos paveikslėliai ir prekės:

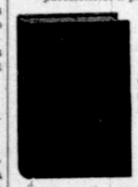

No.1901. Juodi, kieti, druti audimo apdaral, išrodo kaip skurinial, gražus išspausti išmarginimai, lapų kraštai raudoni. Prekė **40c**

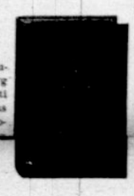

No.1902. Juodi, kieti, druti audimo apdaral, išrodo lyg skurinial, gražus išspausti žmarginimai, auksuotas kryžutis ant šono, auksuotas lapų kraštai. Prekė **50c**

No.1903. Juodos francuziškos skurelės kieti lygus apdaral, auksiniai parašai ant šono ir nugaros, lapų kraštai bagotai raudonai auksuoti, rundini kampai. Prekė **$1.00**

No.1904. Juodos francuziškos lyglos skurelės, minkštai iškimšti apdaral, kampai išmirginti, auksiniai parašai ant nugaros ir šono, raudonai bagotai auksinti lapų kraštai, rundini kampai. Prekė **$1.25**

No.1905. Baltos skurelės kieti druti apdaral, gražus išspausti išmarginimai, auksuoti lapų kraštai. Prekė **50c**

No.1906. Baltos skurelės minkštai iškimšti apdaral, per abu galu bėga auksuotos juostos, auksuotas kryžius ir ant nugaros parašas, auksuoti lapų kraštai, rundini kampai. Prekė **75c**

No.1907. Baltos celuloidos gražus apdaral, išrodo kaip balčiausias sloniaus kaulas, šysta, slidi, žvilganti; ant šono auksuotas kiellikas ir kvietkelė žaliais ir kitokiais parvų lapeliais, rundini kampai, lapų kraštai bagotai auksinti, su viena kauline ant vidurio kabute. Prekė **$1.50**

Pinigus siuskite ant adreso:

A. OLSZEWSKI,
924 33-rd St., Chicago, Ill.

Dr. E. F. Napieralski

Specijalistas Privatiszku Ligu.

Valandos:
Iki 10 ryto, nuo 3 iki 5 po pietu ir po 7 vakare.

Offisas ir gyvenimas:
723 West 17th Street, kerte Paulina st.
prieszais szv. Vaitiekaus bažnyczia.

Telefonas Canal 1157.
Telefoną gausi dykai visose aptiekose.

F. P. Bradchulis

Attorney and Counselor at Law.
Chamber of Commerce Bldg. Room 709
S. E. Corner LaSalle & Washington sts
CHICAGO, ILL.
Telephone Main 3642.

Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj Weda prowas kaip civiliszkas teip ir kriminaliszkas wisuose suduose.

Res. 5441 S. Halsted arti 55 Boul.
Telephone Root 74.

Ilaulai kur tu begi? Nugi pas PlatraŠzlekį nes labai isztroszkes, o pas jį galima atsivedyti, nes jis turi puiku ir szalta bavarska alu, gardžia ruska ocziszczena arielka, cigarus net isz Havanos, o iszsigerus gauni žmogus puiku užkandi kiekviena diena, tai jau ilgiau ir tamista kalbeti negaliu. Lik sveikas turiu skubintis. Prie to jis turi puikia sale del veseliu ir mitingu ir paklauso kiekvieno, o ypacz už tlumoczia susikalbeti angl szkal. Ateikite pas mane, o asz jum patarnuosiu už dyka visokiuose reikaiuose ir provose. Atvažiave isz kitu miestu galite gauti pas mane geriausia nakvyne.

Petras Szlakis,
3321 Auburn av., Chicago, Ill.
(Tarpe 33-ios ul. ir 33-io Pl.)
Telephonas Root 21.

[Laboratory 313 Bedford Ave.]

Geriausia gyduole ant užlaikymo plauku.

Ar slenka Plaukai?
Ar nori kad ant plikos galvos užželtu.

Kurie nori iszsigydyti ir praszalinti ligas, tegul kreipiasi prie Europeiszko Prof. ir Dr. Brundžos, o su kurio roda tukstancziai ligoniu trumpame laike pasigelbejo vien tik pagal jo metoda ir hygeniszka užsilaikyma ir tt.

Klausenti rodos per gromatas adresuo kite sziteip:

J. M. Brundza Co.
New York & Brooklyn, U. S. A.

John's Blood Remedy iszczystyja krauja, iszvaro užsilikusius nuodus nuo drugio, malerijos ir užkreeziamu ligu. Nugydo spoogus, inkstirus, salakius, plemas. Suteikia gyvybe ir szliuma atszaluslom ir nutirpusiom dalim. Sutiprszina kraujo. Preke su prisiuntimu $1.00.
JOHN'S SUPPLY HOUSE, S. Y. Sta., CHICAGO, ILL.

r slenka plaukai?

Ar skauda galva? Raszyk pas mus, o mes tau užauginsime plaukus kad ir ant plikos galvos su A. R. P. gyduolemis. Preke $1.00. Kataliogas gyduoliu nuo visokiu ligu dykai. Adresuok teip:

G. J. Pupauski Co.
3157 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Silpni Vyrai.

Visiems reikalaujantiems daktariškos pagelbos pasiunsiu garsaus daktaro receptą dykai. Ne C. O. D. ne apgavingus gydymo sampelius. Perskaityk šį apgarsinimą.

Šis yra parašytas dėl vyrų, turinčių sugriautą sistemą per išdykumą savo jaunu dienų. Klausyk mano rodos. Perstok gydęsis už "sempelinėmis" gyduolėms, elektriškais diržais, "speciališkomis" patentuotoms gyduolėms ir kitokiomis apgavyslėmis. Diržas negali tevęs išgydyti, o nuolatinis gėrymas ar valgymas visokių medicinų sugadins tau vidurius, užnuodys tavo sistemą teip, kad ligą stosis neišgydoma.

Keletą metų aš kentėjau ligą jaunistės klaidų: ouvau nerviškas, turėjau naktinius nubėgimus, varicocelę, stoką vyriškumo, silpną pomitį, stoką gyvumo, "ambicijos ir drąsos, jaučiau sunkenybę, sumažėjimą lytiškų dalių ir tt. Mėginau gydytis vaikucem bet tik tą palysę, bet vistos gerų, ant kata čyo blogyn. Ant galo buvau priverstas keliaut į Europą ir klausti rodos garsaus daktaro, kuris mane ir pagydė. Receptas to garsaus daktaro, kurisais aš pasigydžiau turiu ir šiądien savo rankose, nes žinat, kaip tai sunku buvo pasigydyti, todėl aš pasiryžau ir kitus pagelbėti tokioms ligoms sergančius. Kas pas manęs atsišaukės per laiką, aš kotnam pasiunsiu dykai kopiją to garsaus recepto uždėtojoje gromatoje drauge su reikalingais pamokinimais kaip gydytis. Receptas bus parašytas teip aiškiai, kad pagal jį kiekvienas gerasis aptiekorius gyduoles sufaisys. Pakliausyk mano rodos, o pamatysi kad visiškai išsigydysi.

Nepalaikyk manęs už tokį šarlataną kaip kad tie, ką siulo gydymą dykai, diržus dykai, rodas dykai kaipo meškerę ant sugavimo žuvių — kad paskui iš jų pinigus vilioti už netikusias ir pavėlingas medicrinas siunstomas C.O.D. Aš nieko nesiunčiu C.O.D. neturiu nieko paduoti; vardą gi tavo užlaikysiu slaptoje. Jeigu mane atrasi neteisingu, turi tiesą šiame pačiame laikraštyje apgarsinti mane apgaviku. Už mano klapatą, aš paprašysiu tik 50c tada, kada išsigydysi. Daugiau nieko nereikalauju ir nejrašau kad man siunstum pinigus pirmiau pakol visiškai neišsigydysi. Rašyk man siųdien, nes gal šis apgarsinimas kitu syk jau nebus šiame laikraštyje.

Atmink kad tu gauni receptą ir visus reikalingus pamokinimus dykai ir nereikalauji nieko mokėti pakol visiškai neišsigydai, tada užmokėsi man 50c. Adresuok:

C. Bentston, P.H.Box 655, CHICAGO, ILL.

Stebuklinga Maszinele

Pasako žmogaus visa laime ar nalaime kokioje nori kalboje, tokioje pasako, — lietuviszkai, lenkiszkai ar angliszkai; preke jos 50c.

Siuvama maszina, su kuria gali siuti visokius siuvinius, gali nesziotis su savim. Mes parduodame labai pigiai kaipo sempelius ant iszmeginimo, tiktai už $2.00.

G. J. Pupauski Co.
3157 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Asz esu seniausias specijalistas Chicagoj nuolatiniam gydyme vyriszku ir uzsenejusiu ligu.

Asz iszgydau nuodugniai kraujo užnuodyjima, reumatizma, užsenejusias paslaptingas ligas ir ligas paeinanczias nuo žagimo save ir iszdykumo; gelyma kaulu, svaigima ir skaudejima galvos, skaudejima po krutine, sanariu, nugaros ir strenu; gelima ar nepaprasta plakima szirdies, užyma ausyse ir galvoje, drebejima kraujo, pamelinavusius paakius, spuogus ant veido ar kuno, geltonas plemas ar ronas ant bei dalies kuno, puvima ar skaudejima gerkleje, užkietejima viduriu, bjaurius ir baisius sapnus, sunkuma kojose, indubusias akis, nubegima seklos laike miego ar prie nusiszlapinimo, negalejima miegoti ar valgyti, dusuly, trumpa kvepavima, nežus, skuros, inkstu, kepenu ir skilvio ligas. Jeigu esi nuolatai nuvarges ir greitai pailstantis, baugus, gedingas, nusimines, užsirupines ir nustojes vilties, jeigu lytiszkos dalys yra nusilpneje jog negali atsakancze atlikti vyro prideryscziu ir neturi vaisiaus; jeigu esi užkrestas kokia liga, turi tankiai szlapintis diena ir naktyje, tai ateik ar raszyk pas mane o asz duosiu teisinga ir tikra roda dykai.

Susiszlapinimas lovoje bemiegant yra labai inkirus kenkimas, ir daugumas nejieszko pagelbos tikedami jog negalima iszsigydyti. Asz savo tam tikrais vaistais užtikrinu iszgydyma trumpam laike.

KNYGA VISOKIU LIGU DYKAI.

Ant pareikalavimo kožnam nusiusiu dykai lietuviszka knyga apraszanczia visas vyriszkas ir paslaptingas ligas, kaip nuo ju apsisaugoti ir iszsigydyti.

Dr. B. M. ROSS 175 S. Clark St., kerte Monroe. Chicago, Ill.
Ofisas atidarytas kasdien nuo 9 iki 4. Panedelio, Seredos, Petnyczios ir Subatos vakarais nuo 6:30 iki 8. Nedėliom nuo 10 iki 1.

Paveikslas naujo Popiežiaus PIUSZO X.

miera 18x24 coliu.

Yra labai gražus paveikslas, ant kurio matosi naujas popiežius teip kaip gyvas. Viduriniai rubai balti, viršutiniai raudoni, o abrozo dugnas tamsiai žalias. Neapsakytai gražus paveikslas.

PREKE 50 centų.

Gaunamas „Lietuvos" redakcijoj. Adresas:

A. OLŠEVSKIS,
924 33rd Str.,
Chicago, Ill.

MARJA DOWIATT

LIETUVIU DAKTARAS

Kauno gub. Szauliu pawieto.

723 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 10tos ryto.
nuo 2-tos iki 9 val. vakare.
Nedėliomis tiktai nuo 8-tos iki 10-tai ryto.

Telefonas: Morgan 1382.
Telefonuot galima isz kiekwienos aptiekos.

DOVANAI

Visiems Sergantiems ant 10 dienų išmėginimo

GARSINGAS ELEKROS DIRŽAS "GIANT"

Tukstančiai žmonių jau išsigydė su plačiai žinomu Elektros Diržu, nuo reumatizmo, viduriu užkietėjimo, bėgunkos, viduriu silpnumo, nuo ligų: plaučių, žarnų, inkstų. kraujo, gyslų, kosulio, karščiavimo, drugio, nerviškumo, silpnumo, žodžiu sakant, nėra ligos, kurioje šis diržas nebutų pagelbėjęs.

Sveikus jis sergsti nuo ligų. Kas geidžia pasinaudoti iš jo gerumo, turi iškirpt šį apgarsinimą iš laikraščio, paduodant savo aiškų adresą ir prisiųsti ant šitokio adreso:

New York Specialty Co.
52 West 18-th Street, New York, N. Y.

Kožnas gaus šį diržą, su paaiškinimu kaip jį vartoti, tik reikalaudamas diržo tur pilnai aprašyti savo ligą. Ši proga yra duota tik ant trumpo laiko. Todėl naudokitės. Rašykite tuojaus reikalaudami ELEKTROS DIRŽO.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuve.

Guodotinoms tautiszkoms ir bažnytinems Drangystems iszdirba: **Karunas, Amerikoniszkas Weliawas, Szarpes Juostas, Kukardas, Zeszkletius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

Guodotiniems Kunigams iszdirba **Kepas, Armotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir kitus bažnytinius paredus. Visoki darbą atlieka artistiszkai in laiką.

Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu prideranczial atliktas ir tuom suszelpti savo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitiai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

SUVIS DYKAI Ši graži Elektros **JUOSTA**

Apsaugotoja gyvasties.

Ji gvarantuoja iszgydyma Reumatizmo, nervu, lytiszkos silpnybes, atrofijos, varicoceles, inksiu, pilvo ir nusiszlapinimo ligu. Jeigu reikalauji, prisiunsk mums savo adresa ir gausi szita juosta visai dykai.

Szitas pasiulinimas yra tik ant trumpo laiko, idant pagarsinti musu gaisingas juostas. Mes žinome kad ji iszgydys jus, ir kad jus po iszgydymui rekomendnosite musu juostas savo draugams, nuo kurin mes galesime atrinkti kasztus už dabar dykai iszdalytas juostas.

Mes nereikalaujame nuo jus jokio primokejimo; duosime juosta visai dykai, vien del apsigarsinimo.

Sztai padekavones:

Čia priduriame keletą padėkavonių, o tokių turime daugybę, tik dėl stokos vietos negalime visų palalpinti.

Rašau jums ką "Monarch" juosta man padare. Po nesziojimui jos asz jauczinuosi sveikas. Ta juosta yra verta tiek auksso kiek ji sverta. Asz rekomenduoju ja kiekvienam serganczlam. M. J. CURTIS, Philips, Nebr.

Jusu juosta iszgyde mane, už ka jums žemai dekavoju Per jusu prisidejima asz nusikraczlau ligu, kurios per 15 metu mane kankino, už ka asz visada apie jus gerai szneksvsin. M. S. NAPIER, Troublesome, Ky.

Jeigu reikalauji justos tai tik prisiunsk savo adresa ir gausi ja. Mes padarysime ta, ka sakome. Adresuok:

Monarch Elektro-Medical Institute, Dep. L. 3. 56—60 Wabash Ave. CHICAGO, ILL.

Burtininko Maszinele.

Szitai yra stebuklingas iszradimas.
PREKE 50 CENTU.

Szita stebuklinga maszinele atsako visokius užklausimus teip veikiai kaip užklausia. Ji pasako apie meile, prekyste ir nelaimes greitai ir teisingai. Ji yra teip sutaisyta, jog ji pasako jusu aveitia ir viska ka nori žinoti jeigu tiktai paklausi. Ji yra sutaisyta ant mokslaszku principu. Ir ja gali szneketi kaip in gyva, nes ji atsako užklausi per pritaisyta raga. Judejimas jusu lupu ir balso atnesza stebuklinga atsakyma. Ji yra gera del kiekvieno žmogaus ir ji gali užtekti ant visados Labai daug juokoi su ja gali padaryti ant balius ir kitoviu susirinkimu. Su ja galima ir pinigu uždirbti, nes gali eiti pasakodamas žmoniu laime ar nelaime. Jeigu nori žinoti savo laime ar nelaime, kurios gal laukti, arba nori iszrasti ar gausi vyra ar moteri ir kas tave myli ar ne, tiktai paklausk Burtininko Maszineles ir ji tau tuojaus atsakys. Ta maszinele yra gražiai ir tvirtai padaryta isz nikelio ir ji gali užtekti ant viso amžiaus.

Mes teipgi turime visokiu raszomu maszinu, angliszku, lenkiszku ir lietuviszku knygu. (pranasiant knyga katalogo sakyk kokios kalbos katalogo nori), daug visokiu tavoru, padarome del kliubu ir draugysezu karunas, peczetis, ženklus, czekius, rubber stampas ir tt. Kas prisiuns 10c. del prisiuntimo kasztu, mes prisiunsime dideli katalioga.

Pinigus geriausiai yra siunsti per Money Order isz paczto arba popierinius pinigus registruotoje gromatoje. Siunczlant mažiau kaip doleri, galima siunsti paczto c. markems.

Scientific Novelty M'f'g Co. No. E. Cor. Wabash av. and Randolph street, CHICAGO, ILLINOIS.

Kares Mapa

parengta specialiszkai su visu apskricziu kur dabar yra kare Maskolijos su Japonija. Ant mapos matyti Japonija, Koreja, Kinija, Indija, Siberija ir visa Maskolija. Mapa padirbta gražiai ir geral su visokioms parvoms ant abieju pusiu. Nusipirkes szita mapa matysi ant jos visa kares lauka ir kur dar kare gali iszkilti. Mapos miera 21x28 collius; su prisiuntimu tiktai 25c. Pinigus siunskite paczinems markems pas

M. J. DAMIJONAITIS,
3108 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Dr. A. L. Graicznas
(LIETUVYS)
167 W. 18-th St.,
CHICAGO, ILL.
Tel. Canal 475.

TAI RODS NAUJIENA.

Juozas M. Saroczka lietuviszkas agentas siunczia pinigus in visas szalis svieto, ir parduoda szifkortes pigiau greicziaus ir teisingiaus už visus kitus agentus. Todel reikale kreipkites vien pas jį. Jis teipogi turi puikiausia saliuna kur gausite puikiausios degtines alaus ir cigaru, neužmirszkite adreso:

J. M. SAROCZKA,
471 Collinsville av. E.St.Louis, Ill.
Telefonas Bell East 936 A.

EUROPOS Lietuviszki Laikraszczial.

„Varpas" literaturos, mokslo ir politikos mėnesinis laikraštis. Talpina savyj daug akyvų ir moksliškų straipsnių, spaudinamas ant gražios popieros, preke ant metų **$1.25**

„Ukininkas" užsiimantis reikalais ukininkų, ir paduodantis visokias žinias iš Lietuvos ir talpina gražias Istorijas, pasakas, ir tt. preke ant metų ..... **75c.**

Abudu virš mineti laikraščiai išeina formoje knygėlių kožna mėnesį Tilžėje Prusuose. Amerikiečiai norinti apsisteluoti, kreipkites prie mus agento. Adresas

M. J. Damijonaitis,
3108 S. Halsted st., Chicago, Ill.

NAUJĄ BUDĄ

Gydymo

PAMATUOTA ILGMETINE PRAKTIKA ANT LAUKO NAUJAUSIU LAIMEJIMU MEDICINOJE, IR PATVIRTINTA TUKSTANČIAIS ATSITIKIMU PAVEDA:

Profesorius
Dras E. C. Collins
140 West 34-th ul.
NEW YORK,
N. Y.

Pirmsedis
The Collins New York Medical Institute.
140 West 34th St.
NEW YORK, N. Y.

Tukstančiai Amerikos žmonių išreiškia savo dėkingumą šiam pagarsėjusiam gydytojui už pasekmingą išgydymą nuo yvairiausių ligų. Jei sergate vidurių kataru, pilvo skaudėjimais, skilvio nevalumu, skaudėjimais viduriu po valgymui, prof. Collins jus išgydys.

Ar sergate širdies, inkstų arba kepenų ligomis? Vartokite prof. Collins gyduoles ir busite sveiki.

Ar sergi reumatizmu, kaulų ir sąnarių gėlimais? Kreipkitės pas prof. Collins, o jis pataisys tuojaus jusų ligą prašalinti.

Jei turite kosulį, dusulį ir kitokias plaučių ligas, tai negaišuokite, kadangi nuo tokių ligų veikiai galite but išgydyti.

Visose šiose ligose prof. dr. Collins yra vienas iš geriausių specialistų New Yorke. Sekančios padėkavonės prof. Collins nuo išgydytų pacientų yra geriausiu paliudyjimu apie pasekmingumą to pagarsėjusio gydytojo gydymo.

Dauggalis Prof. Dr. Collins:—
Metus kuone gyde mane kiti daktarai ir ne viens isz ju man nepagelbejo ir beveik buvau arti mirties, per tai už tokia geradejyste, kokia garbingas daktaras man suteike su savo datyrimu, neturiu žodžiu ant padėkavojimo už iszgydyma manes isz teip sunkios ir skausmingos ligos. Meldžiu tad priimti nuo manęs kuodidžiausia padėkavone.

Jokubas Chomic,
53 E. Main st., South Bridge, Mass.

Guod. Tamista Prof. Collins:—
Labai man butu malonu, jeigu Tamista prof. tuos mano kelis žodžius teiktumeisi priimti prie geros sveikatos. Pranešu Tamistai, jog esu visiszkai sveika po Tamistos vaistu, nejaučiu jokio skaudėjimo visiszkai, valgumas mano geras ir abelnai esmi rami. Tamistos gilia pažinti ir vaistininkiszka moksla sunkiose silpnybese visiems mana pažystamiems draugams rodyju.

Su augszta guodone,
Ona Abeszter,
374 Aple st., Pottstown, Pa.

Augstai Guod. T. prof. Collins;—
Su džiaugsmu aprašau Tamistai naujiena, bet neramdu tokiu žodžiu, idant galeczlau Tamistai atidekovoti už Tamistos pagelba ir vaistus, kurie mane teip trumpu laiku pataise. Pirma nusidavimo pas Tamista, turejau daugely daktaru, bet ne viens man negelbejo, per tai atsilieplau prie gooootino Tamistos ir jus mane in trumpa laika pataisete. Taigi rodyju kožnam, kurs tik serga inksiu liga, reumatizma, ar vidurine liga, idant kreiptusi pas prof. Collins'a, o tas tikrai pagelbes.

Ona Nemetz,
1210 Garden st., Hoboken, N. J.

Guod. Tamista prof. Collins.
Kaip Tamistai žinoma, jau daugiau kaip du metai sirgau kvaitulio galvos, užimu ausyse ir silpnu girdejimu, o daktarai, kurie mane gyde, pasake, kad mano visa nervizka sistema yra sunaikyta. Iszdaviau daugely pinigu ant daktaru ir vaistu, bet skausmai neapleido. Nusidaviau pas Gpodotina Profesoriu, tuojaus po pirmu vaistu nusikraczlau ligos ir galiu laisvai dirbti, per tai už Tamistos pasitarnavima ir greita pagelba sudedu szirdinga padėkavone.

Mateuszas Zugerynski,
Box 123, Bellefonte, Pa.

Šimtai tokių padėkavonės laiškų, kurių čia dėl stokos vietos negalime patalpinti, yra ant pamatymo kožnu laiku ofise.

Dėlto serganti nežudykite vitties, bet gydykitėsi kuogreičiausiai pas garsųjį specialistą prof. Collins'ą o busite greičiausiai išgydytais. Atminkite, kad su liga nėra juokų, o kas šiądien duosis lengvai išgydyti, rytoj gal jau sunkiaus duosis gydyt. Nelaukite tos baisios valandos, kada liga įsisenėjusi atims visas gyvybiškas pajiegas ir paguldys ant patalo skausmų.

Nekentėkite, jeigu nereikalaujate, kadangi prof. Collins jus išgydys. Kas pirmiaus atsišauks,— greičiaus bus išgydytas. Rašykite šiądien, neatidėliokite iki rytojaus. Adresas:

The Professor Collins, New York Medical Institute, 140 West 34th St., New York, N. Y.

M. J. Damijonaitis,

3108 S. Halsted st. Chicago, Ill.

Jeigu reikalauji geru tavoru ir užčedyti pinigus, tai raszyk pas mane, o gausi 2 didelius KATALIOGUS isz kaltu galesi matit, kad asz viska parduodu pigiaus negu kitur. Kataliogus į kitus miestus prisiunczlu DYKAI, tik del paczto kasztu reikia prisiust už 5 centus marka.

Dykai! Dykai!

Gaus kiekvienas Daktariškų knygutę apie ligas vyrų, moterų ir vaikų kas prisiuns savo adresą ant adreso:

L—VA, P. O. Box 268,
MADISON SQ. N. Y.

Dr. O. C. Heine

DENTISTAS.